

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

T.C.
VAKIFLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

VAKIF ŞEHİRLER

VAKIF KÜLTÜRÜNÜN
DOĞDUĞU PASİNLER

100. YILIN HİZMETLERLE
DOLU KRONOLOJİSİ

2024'TE HAYAT BULAN
VAKIF ESERLERİ

**VAKIF: ALLAH RIZASI İÇİN
ALLAH ADINA BAĞIŞ**
Prof. Dr. İlber Ortaylı

ARALIK 2024 / SAYI 31

2024

**HİZMET
YILI
ÖZEL
SAYISI**

9 772791 630803

mevsim
Dönemsel İşletme Finansmanı

size HER MEVSİM BAHAR

İşletmenizin ihtiyaçlarını Mevsim ile karşılayın;
çeyrek dönemlerde kâr, vade sonunda anapara ödemesini yapın.

Erken Kapama
Ücreti Yok

VAKIF KATILIM

“

Kadınlarımızın eğitim-öğretim, sağlık, din ve kültür alanında hayata geçirdiği vakıflar, yüzyıllardır Müslümanların ayak bastığı topraklara abıhayat oluyor. Divriği Ulu Camii'nden Mardin Hatuniye Medresesi'ne, Ankara Melike Hatun Camii'nden Kayseri Gevher Nesibe Şifahanesi'ne, Kudüs Hürrem İmarethanesi'nden Mekke, Medine ve Mısır'daki Gülnuş Emetullah Camii, Çeşme ve Hastanesi'ne binlerce eser hem güzel ülkemizin hem de gönül coğrafyamızın dört bir köşesinde halen insanlığa hizmet veriyor. Bu vesileyle, "Hayrun nas men yenfeun nas", yani, "İnsanların en hayırlısı, insanlara en faydalı olanıdır" ilkesini hayata geçirerek vakıf kuran, hayır yapan, geride insanlığa faydalı eserler bırakan bütün vakıf sahiplerine teşekkür ediyor, beka âlemine irtihal edenlere ise Allah'tan rahmet niyaz ediyorum.

”

Recep Tayyip Erdoğan
Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

“ Kuruluşumuzun 100. Yılı, Hizmetlerle Anılacak ”

2024, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün hizmetleriyle kamuoyunda adını sık sık duyurduğu bir yıl oldu. 2024, aynı zamanda Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kuruluşunun 100. Yılı'ydı. Vakıf Haftası'nda kutladığımız bu önemli günde 201 eserin toplu açılış törenini yapmanın onurunu yaşadık. İstanbul'daki 33 eser, restorasyonların ardından yeniden hizmete açıldı.

Üç yıl önce ibadete açılan Kariye Camii'nin restorasyonunu tamamlayarak tekrardan açılışını yaptık. En az Kariye Camisi kadar önemli olan Divriği Ulu Camisi ve Şifahanesi de hem ibadete hem de ziyarete giren vakıf kültür miraslarımızdan biri oldu. Uzun yıllardır UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde olan yapı, Türkiye'deki taş işçiliğinin zirvesidir. 1200 farklı motifin taşa nakşedildiği muhteşem bir yapıdır. Bu yapının özellikle şifahane bölümü, 1200'lü yıllara denk gelir. Dünyada böyle bir sağlık merkezi yok. 1200'lü yıllarda musikiyle ve su sesiyle insanları iyileştirmenin yoluna gidilmiş. Biz, bu özelliklerin hepsini koruyarak restorasyonunu tamamladık.

Depremde zarar gören 377 vakıf eserinin her biri, şehirlerimizin merkezlerinde olan abidevi ve sembol yapılar. Bu yapıların milletimiz için çok büyük önemi var. Onun için çok hızlı bir şekilde camilerimizin restorasyonlarına hız verdik. Tabii restorasyon işinin ciddi manada aşamaları var. Biz de dünyada uygulanan sistemlerin tamamını uygulamaya çalışıyoruz. Hem çok hızlı hem de çok hassas hareket etmeye çalışıyoruz. Netice itibarıyla hasar gören bütün yapılarımızın onarımına başladık. Deprem bölgesindeki faaliyetlerimiz bir buçuk, iki yıl daha sürecek. Çok yoğun bir gayret içerisindeyiz. Bu gayretler neticesinde camilerimizi ve vakıf eserlerimizi açmaya devam edeceğiz. Özellikle geçtiğimiz

yaz, çok yoğun bir tadilat, restorasyon dönemi geçirdik.

Ayrıca Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak Cumhuriyet sonrası kurulmuş yeni vakıflara yönelik eğitim programı başlattık. 81 ilde, 25 bölge müdürlüğümüzde başlattığımız proje ile Türkiye'deki 6 bin 178 vakfa eğitimler veriliyor. Eğitimlerde kamu ve sivil toplum kuruluşu iş birliğinin geliştirilmesine katkı sağlamak, vakıfların ihtiyaçları ve sorunları hakkında istişarelerde bulunmak, vakıflara mevzuat ve uygulamalar hakkında bilgilendirme yapmak amaçlanıyor. Bu kapsamda Ankara Bölge Müdürlüğü tarafından verilen eğitimlere 534 vakıf temsilcisi katıldı. Eğitimler, Türkiye genelinde bölge müdürlükleri aracılığıyla devam edecek.

2024, asrın felaketi 6 Şubat depremlerinin yaralarının sarıldığı, deprem bölgesindeki vakıf eserlerinin ihya edildiği ve ecdat emaneti hayır şartlarının yerine getirdiği hizmetlerle dolu bir yıl oldu. Kurumumuz eliyle sadece ülkemizdeki değil, eski Osmanlı coğrafyasındaki birçok şehre hayır hizmetleri ulaştırıldı. Öte yandan Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak daha çok yere iyilik götürmeye ve hayır hizmetlerimizi çeşitlendirmeye odaklandık. Bu hedef doğrultusunda yeni teknolojik imkânlardan faydalanarak kurum gelirini arttırmak için çalışıyoruz. Mülkiyeti kurumumuza ait olup, Kilis'te kurulan güneş enerjisi santralinin yapımı tamamlandı. Buna göre Kilis Acar Güneş Enerjisi Santrali'nde yıllık 1 milyon 400 bin kilowatt elektrik üretilecek. Güneş enerjisi santralinin ömrünün 25 yıl olduğu düşünüldüğünde tesisin ömrü boyunca 125 milyon lira tasarruf sağlaması bekleniyor.

Bu vesile ile 2025'in, vakıf kültür eserlerinin eski görkemine kavuşturulduğu, Osmanlı'dan miras aldığımız vakıf şartlarının yerine getirildiği devletimiz ve milletimiz için hayrı ve hizmeti bol bir yıl olmasını temenni ediyorum.

SİNAN AKSU

T.C. Vakıflar Genel Müdürü

EDİTÖRDEN

Değerli Okurumuz,

Geride bırakmaya hazırlandığımız 2024 yılının genel bir özetini yaptığımız yeni bir sayıyla karşınızdayız. Sayfalar üzerinde çalıştıkça gördük ki Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün sadece bir yıllık hizmetlerini bile bir dergiye sığdırmak zor. Çünkü yapılan işler öylesine çok, çeşitli ve detaylı ki... Yine de bu işe cesaret edip restorasyonlardan öğrenci gezilerine dek pek çok işi ve organizasyonu dergimizin sayfalarına taşımaya gayret ettik. Yeni sayımızda Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 100. Yılı'nda 2024 Hizmet Kronolojisi'ni de görebilirsiniz.

Sahi, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün amblemindeki 1048 tarihi hiç dikkatinizi çekmiş miydi? Bu, Erzurum'un Pasinler ilçesinde Selçuklular tarafından Anadolu'da temeli atılan ilk vakfın kuruluş tarihidir. Buradan yola çıkarak vakıf medeniyetinin doğduğu yer olan Pasinler'i de tanıtmak istedik.

Ecdadımızdan miras hayır şartları yerine getirilen hizmetlerden zengin örnekleri görebileceğimiz yeni sayımızda, insana olduğu kadar canlılara yapılan hayır işlerine de yer verdik. Bunlardan biri, Şile'de gerçekleştirilen 100 bin fidan etkinliği. Dikilen fidanların en önemli özelliği, hiç kuşkusuz çevreyi yeşillendirip ekosisteme katkısının yanında, doğadaki diğer canlıların da hayatını idame ettireceği meyveleri verecek olmasıdır. Bir diğeri ise "ölmez ağaçların" korunması. Balıkesir'de dronlar aracılığıyla havadan ve yerden ölçüm teknikleri kullanarak ecdat emaneti zeytin ağaçlarının sayımı yapılıyor ve korunması sağlanıyor.

İncelikli bir ekip çalışmasıyla hazırlanan yeni sayımızda, 2024 yılında restorasyonu tamamlanarak ibadete ve ziyarete açılan anıtsal vakıf kültür eserlerini de anlattık. "Sabrın Sonu Selamet" başlığıyla hazırladığımız dosyamızda yer alan eserlerin ortak bir özelliği var. Uzun yıllar bekletildikten sonra ihya edilmeleri. Detaylar için sayfalarımızı çevirmeye başlamanızı diliyoruz.

İyi okumalar,

GÜL AŞIK

Vakıflar Genel Müdürlüğü
Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri

VAKIF ŞEHİR

**T.C. Vakıflar Genel
Müdürlüğü adına**

Yayın Kurulu Başkanı
Genel Müdür
SİNAN AKSU

Yayın Kurulu Üyeleri
Genel Müdür Yardımcıları
HAYRULLAH ÇELEBİ
AYDIN CEM ASLANBAY
ERKAN ÖMEROĞLU

Yayın Koordinatörü
GÜL AŞIK

**Kültür ve Tescil
Daire Başkanı**
HİLAL AYDEMİR

**Sanat Eserleri ve
Yapı İşleri Daire Başkanı**
ŞENGÜL KONCAGÜL

Dış İlişkiler Daire Başkanı
KADİR KANTEKİN

**Hayır Hizmetleri
Daire Başkanı**
TANER KARADAYI

Kurumsal İlişkiler
SADIK ÖZDEMİR

Yayıncı Kuruluş
ART MENTAL A.Ş.
Adına İmtiyaz Sahibi
ALİ ATAY

Yayın Yönetmeni
MELİH USLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
SEDA BAŞARAN TAŞDELEN

Görsel Yönetmen
MURAT SELEK

**Art Mental Yayınları
Medya Grubu Başkanı**
DOĞAN ACAR

Editörler
ARDA KEMAL ATAY
YAĞMUR TEMİZ
HAYATİ TEK
İLTER SAĞIRSOY

Baskı
SEMİH OFSET MATBAA SEK. YAY.
SAĞ. İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Zübeyde Hanım mah. 628 sok.
No: 26 Altındağ / Ankara

Bu dergi uluslararası grafik tasarım ve editöryal ilkeler uyarınca hazırlanmıştır. Vakıf Şehir Dergisi aylık olarak yayınlanır. Dergide yer alan makale, araştırma, yorum, röportaj gibi yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yer alan yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Yaygın, Süreli, Türkçe
ISSN: 27916308
2024, Sayı: 31

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI**

**T.C.
VAKIFLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Vakıf Şehir Dergisi,
Vakıf Katılım desteği ile
yayınlanmaktadır.

**VAKIF
KATILIM**

VakiflarGM

vakiflarmgm

VakiflarGM

QR kodu
okutarak
konuma
gidebilirsiniz.

**T.C.
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

(312) 415 50 00

Namık Kemal Mah.
Milli Müdafaa Cad. No: 20
06420 Kızılay - Çankaya,
Ankara
www.vgm.gov.tr

6 GÜNCEL

Kültür ve Turizm Bakanı MEHMET NURİ ERSOY

**Yıl Sonuna Kadar
197 Eserin İhyasını
Tamamlıyoruz**

10 PASİNLER MELİH USLU

**Arkasında Koca Bir
Tarih Var
1048'İN HİKÂYESİ**

14 ZAMAN ÇİZELGESİ

**Vakıflar Genel
Müdürlüğü'nün
100. Yılında,
2024'ÜN HİZMETLERLE
DOLU KRONOLOJİSİ**

32 VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**Osmanlı Vakıflarının
"HAYIR ŞARTLARI"
EKSİKSİZ YERİNE
GETİRİLİYOR**

34 VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**Kosovalı
Öğrenciler
İstanbul'daydı**

36 TARİH PROF. DR. İLBER ORTAYLI

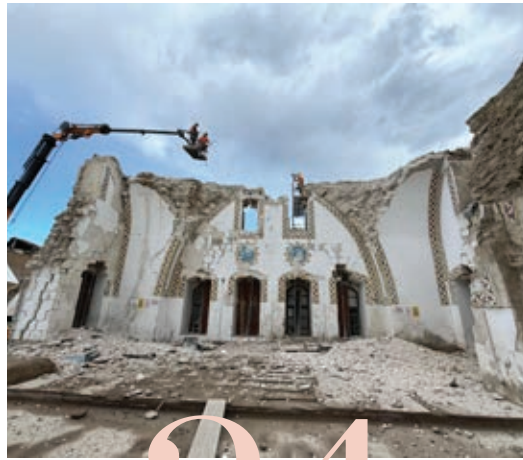
**VAKIF: ALLAH
RIZASI İÇİN
ALLAH ADINA BAĞIŞ**

20

RESTORASYON

**SABRIN SONU
SELAMET!**
2024'te Yeniden Hayat
Bulan Dört Eser

24

6 ŞUBAT DEPREMLERİ

**YÜZYILIN
FELAKETİNİN
ARDINDAN**
Titizlikle İhya Edilen
Vakıf Eserleri

30

BALKANLAR

Bosna Hersek'ten
Kosova'ya
İHYA EDİLEN ECDAT
YADİĞÂRLARI

38

VAKIFLAR GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

Restorasyon Belgeleme ve
Kültürel Mirasın
Aktarımı Programı

42

ANALİZ
ALİ OSMAN ÖZDEMİR

Hayata Zarif
Dokunuşlarda Bulunan
Vakıflar

44

RESTORASYON

Hat Sanatı
"Sonsuzluğa"
Uzanır

GÜNCEL

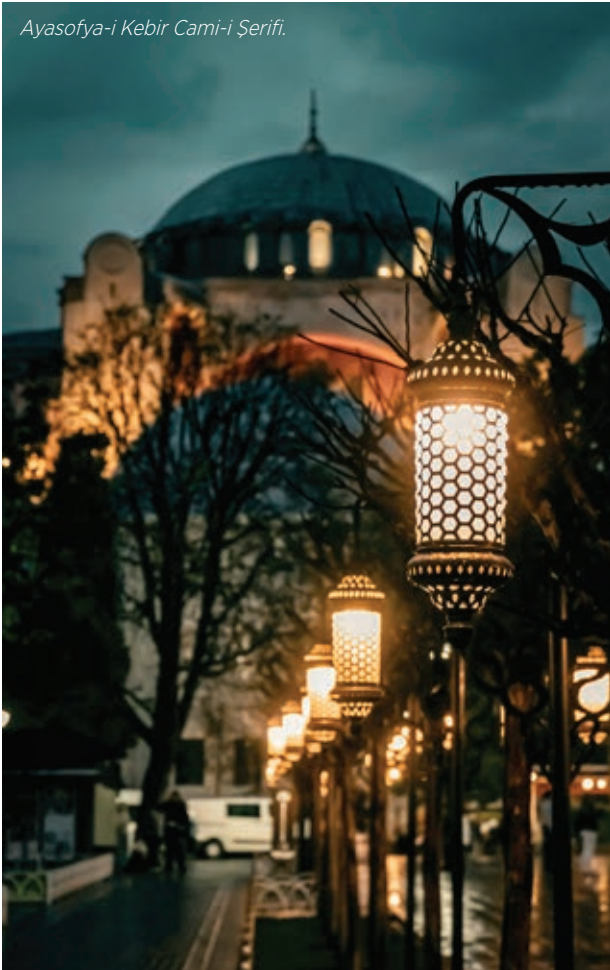
Kültür ve Turizm Bakanı MEHMET NURİ ERSOY

“
**Yıl Sonuna
Kadar
197 Eserin
İhyasını
Tamamlıyoruz**
”

Hizmetlerle dolu çok önemli bir yılı geride bırakmaya hazırlandıklarını söyleyen Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, bu süreçte yoğun gayret gösteren Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ve emeği geçen tüm kurumlarımıza teşekkür ettiğini belirtiyor.

Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi.

Asrın felaketi 6 Şubat depremlerinin yaşattığı büyük acılara ve geride bıraktığı maddi - manevi kayıplara rağmen yaraları iyileştirmek ve millet olarak yeniden ayağa kalkmak için büyük gayret ve fedakârlık gösterdiklerini söyleyen Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, konuyla ilgili şu açıklamaları yaptı: “Türkiye, UNESCO ve diğer uluslararası platformlarda belirleyici, kural koyucu ve takip edilen bir ülke konumuna geldi. Titizlikle yönettiğimiz iletişim, diplomasi ve hukuk süreçleri neticesinde, 2002-2024 yılları arasında ülkemize iadesini sağladığımız toplam eser sayısı 12 bin 213 olmuştur. Asrın felaketine rağmen deprem bölgesindeki eserlerimizin büyük bir kısmını ihya edip hizmete açtık. Yıl sonuna kadar 43’ü yurt dışında toplam 197 eserin onarım ve restorasyonunu daha tamamlıyoruz. 6 Şubat depremlerinde hasar gören 377 vakıf kültür varlığımızın restorasyonu da tamamen vakıf gelirleriyle sürüyor. Adıyaman, Kahramanmaraş, Gaziantep Arkeoloji Müzesi, Şanlıurfa Kalesi ve Hatay Arkeoloji Müzesi’nin onarımları gelecek yıl tamamlanacak.

Bütün bu hizmetler sadece bugüne ve birkaç yıl öncesine özgü değil. Geriye dönüp baktığımızda, 2002 ile 2024 yılları arasında yürüttüğümüz çalışma sayısının 5 bin 913’e ulaştığını görüyoruz. Neredeyse 130 kat artmış bir çalışma oranından bahsediyoruz. Oysa 1992-2002 yılları arasında restorasyon, inşaa ve ihya çalışması yapılmış vakıf eserlerinin sayısının sadece 46 olduğuna dikkatinizi çekmek istiyorum.

Yeri gelmişken dört anıtsal eserimizde yapılan çalışmalardan da biraz bahsedelim. Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Ayasofya-i Kebir Cami-i

Selimiye Külliyesi.

Şerifi'nde restorasyon ve koruma çalışmaları kapsamında, birinci etapta Üçüncü Mehmet Türbesi, İkinci Selim Türbesi, Üçüncü Murad Türbesi, Şehzadeler Türbesi ve Muvakkithane Sıbyan Mektebi restorasyon süreçleri tamamlandı.

Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nde yapılan iş programında yapının üst örtü çalışmalarının ana kubbeden başlanarak alt kotlara inmesi planlanıyor. Bu kapsamda ana kubbenin kurşun örtüsünde ve altında bulunan tabakalarda tespit çalışmaları yapıldı. Kurşun altı dokuda gözlemlenen düzensizlikler sonucunda, Bilim Kurulu kararı ile tüm kurşun örtünün kaldırılması, kubbe yüzeyinde mevcut durum tespitleri yapılması, yapısal analizler kapsamında gerekli olduğu takdirde güçlendirme çalışmaları yapılması planlanıyor. Devamında horasan sıva ve çamur sıva uygulamaları gerekli yerlerde tekrarlanarak kurşun örtü onarılacak.

UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'ndeki Selimiye Külliyesi'ndeki restorasyon çalışmalarının ise 2025 yılının Mart ayında tamamlanması öngörülüyor. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce Kasım 2021'de restorasyona alınan camide ekiplerin titiz çalışmaları Bilim Kurulu'nun nezaretinde devam ediyor. Etaplar halinde gerçekleştirilen çalışmalar kapsamında caminin bir kısmı ziyarete ve ibadete açık tutulurken, restorasyon işlemleri eserin aslına uygun şekilde yapılıyor. Ana kubbe güçlendirme ve enjeksiyon çalışmaları ile avlu kubbelerinin kurşun kaplaması tamamlandı. Ana kubbe güçlendirmesinin tamamlanmasının ardından kurşun kaplama bitirildi. Çalışmalarla çimentolu uygulamalar yapıdan uzaklaştırıldı, caminin cam ve ahşap pencere doğramaları

tamamen yenilendi. Mahfil katı zemininde kullanıldığı tespit edilen çimentolu şap, mekanik yöntemle sökülerek yapıdan uzaklaştırıldı ve orijinal zemin (küfeki) açığa çıkarıldı. Ana mekânın pencerelerindeki özgün ahşap kepenkler ile kapılar, özellikle alt eteklerinden kontrol edilerek çürüme, malzeme kaybı ve eksik parça onarımları yapıldı.

Tıpkı Selimiye gibi Habib-i Neccar Camisi'nin restorasyonunun da gelecek yıl tamamlanması planlanıyor. Anadolu'nun ilk camisi olarak kabul edilen Antakya ilçesindeki ibadethanede, Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından başlatılan yeniden inşaa çalışmaları devam ediyor. Ağır hasar gören caminin restorasyonu, Vakıflar Genel Müdürlüğü kontrolünde yürütülüyor. Bilim Kurulu'nun tavsiyeleriyle sürdürülen restorasyonda, molozlardan ayrıştırılan camiye ait nitelikli parçalar da kullanılıyor.

Bu vesileyle bir de müjde verelim. Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi'nde medrese olan İnce Minare Taş ve Ahşap Eserleri Müzesi'nin restorasyonu için Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çalışmalara başlandı. Müderris odası, iki öğrenci hücre, eyvanı ve mescidi bulunan medrese, Türk-İslam sanatının en önemli eserleri arasında sayılıyor. Medrese, taç kapısı, çini süslemeleri, geometrik ve bitkisel motifli taş işlemleri ile ziyaretçilerini âdeta tarihte yolculuğa çıkarıyor. Anadolu'nun ilk üniversiteleri arasında gösterilen medresenin, özellikle Ayetel Kürsi yazılı 22 metre çapındaki kubbe eteği ve Yasin ile Fetih surelerinin yer aldığı zengi düğümlü taç kapısı ziyaretçilerin ilgisini çekiyor.

Vakıf Kavramı Üzerine Düşünceler

Türk - İslam medeniyetinin insanlığa armağan ettiği en hayırlı sosyal kurumlardan biri, herhangi bir maddi karşılık beklemeeksizin ve manevi bir mükâfat ümidiyle gerçekleştirdiği vakıf müessesesidir. Bu kurumun asıl amacı, Hakk'tan geleni Hak adına halka ulaştırmak, diğer bir deyişle almadan vermek, paylaşmak ve yardımlaşmaktır.

Tarihteki bütün vakıfların veya vakıf benzeri içtimai müesseselerin topluma ya da canlılar âlemine hizmet amacıyla kurulduklarını iddia etmek mümkün değildir. Vakıf kuranlar arasında, İslam'ın öngördüğü şekilde, servetlerini sadece Allah'a yakın olmak ve onun rızasını kazanmak gibi bir niyetle insanların istifadesine sunanlar olduğu gibi; beğenilme, takdir edilme, isim bırakma, iyi anılma, güç gösteriminde bulunma, yakınlarını himaye etme ve benzeri düşüncelerle ya da bazı siyasi, ekonomik ve sosyal düşüncelerle vakıf kuranların da bulunduğu bir gerçektir.

Bir, sadaka, ihsan

Sosyolojik bir olgu olarak bazen her iki amaç, yani uhrevi olan ile şahsi ve dünyevi olan, aynı vakfın kuruluş amaçları arasında birlikte yer almış vakıf kurucuları da gönüllerinde birbirinden farklı niyetlerini birleştirme imkânına sahip olmuşlardır. Netice itibarıyla hangi niyet ve amaçla kurulmuş olurlarsa olsunlar vakıflar, geçmişte İslam ve Türk dünyasında yüzyıllarca birbirinden önemli sosyal ve hayrî hizmetleri üstlenerek günümüzde modern devletlerin yerine getirmekte oldukları çok sayıda kamusal görevi başarıyla ifa etmişlerdir. Vakıflar, aynı zamanda servetin dolaşımını önemli ölçüde gerçekleştirerek toplumsal dengelerin kurulmasında, sınıf çatışmalarının önlenmesinde, kamunun hizmet taleplerinin yerinde karşılanmasında, siyasi ve ekonomik istikrarın sağlanmasında da merkezî hükûmetlerin en büyük yardımcıları olmuşlardır.

Durdurmak, alıkoymak anlamına gelen “vakıf” kelimesi, terim olarak ise 8. yüzyılın ortalarından itibaren İslam ülkelerinin sosyal ve iktisadi hayatında önemli bir rol oynayan dinî ve kamusal nitelikli bir müessese hüviyeti kazanmıştır. İslam hukukunda “vakıf” kelimesini yerine “sadaka” sözcüğünün kullanılması dikkat çekicidir. Kur'an-ı Kerim'de vakıfla ilgili hususi bir ayet bulunmuyor ise de mana olarak vakfı işaret eden, vakfiyelerde de sık sık zikredilen bazı ayetler vardır. Bu bağlamda, “vakıf” kelimesinin

eş anlamlısı olan “bir”, “sadaka” ve “ihsan” kelimeleri, Kur’an-ı Kerim’in değişik yerlerinde geçmektedir. Vakfın çoğulu, evkaf ve vukuftur. Bazı İslam hukukçuları, fıkıh kitaplarında konu başlığı olarak “vakıf” ve sadakayı birlikte ele almaktadır. Vakıf, en yaygın tanımıyla bir malın kullanım hakkını şahsi mülkiyetten çıkartarak ebediyen kamu menfaatine tahsis etmektir.

Vakfetmenin şartları

Osmanlı döneminde Vakıfların Allah’a yakınlık ve sevap kazanmak mühalahazısıyla yapılması dinen daha faziletli ve tavsiye edilir olmakla birlikte, farklı düşüncelerle tesis edilen vakıflar da geçerli kabul

ediliyordu. Vakıfların kurucularının amaçlarını hemen ve mutlak olarak gerçekleştirmesi de şart değildi. Bundan dolayı vakıfları, gelirin tamamının mutlak bir tarzda doğrudan doğruya nihai gayeye gittiği “hayri vakıf”; bütün gelirin, asıl gayeye ulaşmadan önce vakıf kurucusu tarafından tayin edilen ve genellikle vakfın ailesine mensup kimselerin elinde kaldığı “tam aile vakfı”; gelirin değişik şekillerde vakıf ve ailesiyle, dinî, hayri ve sosyal müesseseler arasında paylaşıldığı “yarım aile vakfı” olarak üç ana gruba ayırmak mümkündür.

İslam hukukuna göre vakıf kurucusunun, yani vâkıfın, her şeyden

önce vakfettiği malın mülkiyetine ve vakıf yapma yetki ve ehliyetine sahip, akıllı ve ergin olması ve hiçbir zorlama ve cebir altında bulunmaması gerekmektedir. Bu durumda olmayan küçüklerin, akıl hastalarının, akıl zayıflığı bulunanların vakıf kurmaları mümkün değildir. Bu kimseler vakıf kurma işlemini kendi başlarına yapamayacakları gibi, veli ve vasilerinin izniyle de yapamazlar. Vakfedenin başlamak istediği mülkün bizzat sahibi olması şart olup, başkasına veya devlete ait bir mülkün mevcut haliyle vakfedilmesi caiz değildir. Bir vakıftan bahsedilebilmesi için senedinde yazılı hayri gayeyi gerçekleştirecek bir mal varlığının olması ve bunun irade beyanında belirtilmesi gerekmektedir.

Asırlarca süren iyilik hâli

İslam hukukçuları, vakıfların süresiz olarak kurulduğunu göz önüne alarak vakfa tahsis edilen malların kural olarak taşınmaz olmasını şart koştukla birlikte, bu kurala zaruretle ve örf sebebiyle esneklik getirerek bazı taşınır malların da vakfedilebileceğini belirtmektedirler. Vakfedilen şeyin devamlılık vasfına sahip, işletilebilir, gelir getiren satış ve kullanım imkânı bulunan menkul veya gayrimenkul mal olması ne kadar önemli ise vakfedilen bu malların menfaatinde yararlanılacak olanların tespiti ve düzenlenmesi de en az onun kadar önemlidir.

Vakfedilenlerin fakir ve yetimler ya da cami, mescit, hastane ve köprüler gibi hak ediş şartlarını taşıması, irade beyanının da yazılı ve sınırlı bir metin olması istenmiştir. Sahabe döneminden başlayarak devam eden süreçte vakıf sistemi, tarih boyunca sadece fakir ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılan sadaka olma özelliğinin ötesinde; birçok okul, mescit, kütüphane, çeşme, sur, kervansaray, yetimhane, hastane hatta göçmen kuşların yuvalarının inşasına kadar muhtelif müessesenin kurulmasına katkıda bulundu. Bu durum, doğal olarak, vakıfların devlet tarafından düzenlenmesi zorunluluğunu ortaya çıkardığından bu kurumlar kontrolsüz bırakılmayarak sevk ve idareleri hâkimlerin gözetimi ve denetimi altında yapılmaktadır.

ARKASINDA KOCA BİR TARİH VAR

“1048”in Hikâyesi

Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün amblemindeki “1048” tarihi hiç dikkatinizi çekmiş miydi? Dosyamızda, bu tarihin ve bu tarih içerisindeki Erzurum Pasinler ile Anadolu’da ilk kurulan vakfın hikâyesi var.

MELİH USLU

Ecdadımız, “Yaradılanı severim Yaradan’dan ötürü” anlayışının gereğince, insanların, özellikle de muhtaçların ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla geçmişten bugüne birçok vakıf kurmuştur. Hayırseverler bu konuda o kadar incelikli düşünmüş, titiz davranmıştır ki akla hayale gelmeyecek konularda bile vakıf mutlakla kurulmuştur. Özellikle İslamiyet döneminde başlayan bu gelenek, daha sonra Selçuklu ve Osmanlılar tarafından geliştirilmiş, yaygınlaştırılmış ve müessese kimliğine büründürülmüştür.

Anadolu’daki vakıf tarihi, kültürü Pasinler’de başladı

Türkiye’nin tarihi ve kültürel zenginlikleri arasında özel bir yere sahip olan vakıf sisteminin kökleri, Erzurum’un Pasinler ilçesine kadar uzanıyor. Vakıf kültürünün doğduğu yer olarak kabul edilen Pasinler’de bu mirasın yaşatılması için Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından çalışma yürütülüyor. Bu kapsamda, 1048 yılında kurulan Seyyid Şerif Halil Divani Zaviyesi’ne ait Anadolu’daki ilk resmî vakıf senedinin anısına Pasinler’de bir anıt ve namazgâh inşa edildi. Vakıf kültürünün yaşatılacağı bir merkez olarak hizmet verecek bu namazgâh ve anıtla, vakıf medeniyetinin mazisinin gelecek nesillere aktarılması amaçlanıyor. Vatandaşların vakit geçireceği ve vakıf kültürünü öğrenebileceği bir alan olarak düzenlenecek anıt ve çevresinde söyleşiler, sergiler ve etkinliklerle gençlere vakıf kültürünün önemini anlatılması ve vakıf bilincinin oluşturulması hedefleniyor.

Anadolu’daki vakıf kültürü ve tarihi açısından Pasinler’in özel bir yeri olduğunu vurgulayan Erzurum Vakıflar Bölge Müdürü Murat Uslu, “Paylaşma ruhu, topluma faydalı olabilmek, garibin sığınacağı liman olabilmek kültürü, 1048 yılında Erzurum’da Pasinler ilçesinde başlamıştır. Her ne kadar daha öncesinde vakıfvari işlemler yapılmış olsa da resmî manada ilk vakfın kurulması ve vakfiyesinin oluşması Erzurum Pasinler’de başlıyor. Halil

Hasankale.

Divanı Vakfı kurulup, resmî vakıf senedi ortaya çıkıyor.” dedi.

Vakıfta amaç, Allah’ın rızasını kazanmak

İslam coğrafyasında şehirlerin vakıf külliyelerinin etrafında şekillendiğini kaydeden Uslu, “Toplumun hayatını kolaylaştıracak tüm yapılar vakıf medeniyeti sonucu ortaya çıkmıştır. Vakıf, hayatı kolaylaştırmaktır. Toplumun hayatını kolaylaştırmak için o manada işlevini devam ettiren toplumsal yapıdır. Başka bir tabir ile vakıf kurmak; dünyevî herhangi bir karşılık beklemeksizin sadece Allah rızasını gözeterek, karşılığını sadece Allah’tan bekleyerek topluma faydalı olmak, ona hizmet etmektir. Vakıf medeniyetinin özünde maneviyat vardır.” diye konuştu.

Gençlerde vakıf bilincini oluşturmalyız

Erzurum Vakıflar Bölge Müdürü Murat Uslu, bir “insaniyet projesi” olan ve en ideal yapısına Müslüman Türk toplumlarında kavuşan vakıf

sisteminin genç nesillere tanıtılması, aktarılması gerektiğini de ifade etti. Uslu, “Bu doğrultuda çalışmalar yürütüyoruz. Vakıf medeniyetinin topluma, özellikle de gençlere anlatılması, aktarılması gerekiyor. Bunun anlatılması için de mekânlara ihtiyacımız var. İşte, Pasinler’de sürekli bu içeriklerde programlar yaparak vakıf medeniyetini daha tanınır, bilinir kılmaya çalışacağız.” dedi.

Pasinler’in Anadolu’nun Türkleşmesindeki rolü

Tarihî İpek Yolu üzerinde yer alan Pasinler, Erzurum şehir merkezine 37 kilometre uzaklıkta ferah ve hoş bir yerleşim birimi. Şifalı kaplıcaları, maden suyu ve lezzetli patatesleri ile nam salan ilçe, 1760 metrelik yüksek rakımı nedeniyle kışın etkisini daha yoğun yaşayan yerlerimizden. İlçenin yörede Hasankale olarak da anılmasının nedeni ise güçlü surlarından kaynaklanıyor.

İlçe merkezinin kuzeydoğusunda, Hasan Dağı’nın güney kısmında

Pasinler Vakıf Anıtı ve Namazgâhı.

bulunan Hasankale, İlhanlı Emiri Hacı Toğay'ın oğlu Hasan Bey tarafından 1339 yılında yaptırılmıştır. Bir yanı dağa dayalı kale, ovaya hâkim konumuyla geçmişte stratejik bir öneme sahipti. Kale, iç ve dış olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

Kuzeyde sarp kayalıklara dayanan kale, iç ve dış olmak üzere iki bölümden yapılmıştır. Kesme taş ile moloz taşın kullanıldığı kalenin iç kale kapısı ile duvarları günümüze gelebilmiştir. Evliya Çelebi, kalenin çevresinin bin adım olduğundan ve etrafında hendek bulunmadığından söz etmektedir. Kalenin güney yönündeki duvarları, arazi konumundan ötürü diğerlerinden çok daha yüksek yapılmıştır. Kalenin Erzurum Kapısı batı yönünde olup, Evliya Çelebi'den öğrenildiğine göre bir zamanlar burada demir kanatlı büyük bir kapısı bulunmaktaymış.

15. yüzyılda Akkoyunlu Hasan'dan adını alan Hasankale'nin Türklerle ilk tanışması, Büyük Selçuklularla Bizanslılar arasında 1048 yılında yapılan Hasankale Savaşı ile gerçekleşmiştir. Savaşı kazanan Selçuklu kuvvetlerinin komutanı

İbrahim Yınal daha sonra Erzurum'a yürümüş ve şehri kuşatarak adının "Kara Erzen" olarak anılmasına sebep olmuştur. Kanuni Sultan Süleyman, 16. yüzyılda onarttığı kaleye bir cami ekletmiştir. Sultan Dördüncü Murad da Revan Seferi sırasında, 1634 yılında kaleye bir köşk yaptırmıştır.

Ayrıca Pasinler, Türk tarihindeki dönüm noktalarından biri olarak kabul edilen bir savaşla da anılmaktadır. Konuyla ilgili açıklama yapan Prof. Dr. Erol Kürkçüoğlu, "Bugün Anadolu coğrafyasında yaşıyorsak bunu, 1048 tarihindeki Pasinler Zaferi'ne borçluyuz. Pasinler, Anadolu'nun Türkleşmesine zemin hazırlayan bir savaştır. Selçuklu Sultanı Tuğrul Şah'ın kardeşi olan Çağrı Bey, 1018 yılında 3 bin kişilik bir kuvvet ile yola çıkarak Van Gölü Havzası'nı dolaşmaya başladı. Tuğrul Bey'e, "Anadolu'ya yerleşelim" talimatını verdi. Selçuklular, o dönemde yeni bir yurt bulma arayışlarını sürdürüyordu. Pasinler Zaferi, buna vesile oldu."

Tarihimizde önemli ilklerin yurdu olan Pasinler, köklü vakıf kültürünü paylaşmak için sizi bekliyor...

Divriği Ulu Camii.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 100. Yılında 2024'ÜN HİZMETLERLE DOLU KRONOLOJİSİ

3 Ocak 2024

Ankara'daki 118 yıllık Karahoca Camisi'nin restorasyonunda sona gelinmesi

1 Şubat 2024

Gaziantep'te depremlerden etkilenen tarihi mirasın yüzde 99'unun hizmete açılması

1 Mart 2024

Şanlıurfa'da depremde hasar gören Ulu Camii'nin onarılması

11 Mart 2024

Ankara Hacı Bayram-ı Veli İmaret, Ramazan Ayının ilk günü hizmete açıldı.

6 Nisan 2024

Hatay'da restore edilen vakıf eseri sayısının 59'a yükselmesi

6 Mayıs 2024

Kariye Camisi'nin 79 yıl sonra yeniden ibadete açılması

12 Haziran 2024

Kütahya'da Osmanlı vakıflarının hayır şartlarının yerine getirilmesi

15 Temmuz 2024

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 15 Temmuz şehitleri için 81 ilde mevlit okutulması

5 Eylül 2024

UNESCO Dünya mirası Selimiye Camisi'nde restorasyonun büyük bölümünün tamamlanması

15 Ekim 2024

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce Restorasyon Belgeleme ve Kültürel Mirasın Aktarımı Programı düzenlenmesi

Kasım 2024

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından ortaöğretim ve yükseköğretim için 13 bin 891 öğrenciye ilk kez eğitim yardımı verilmeye başlanması

7 Aralık 2024

Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nin kubbесinin restorasyon için sökülecek olması

25 Ocak 2024

Vakıflar Genel Müdürlüğü zeytinliklerinin teknolojik sistemlerle korunması

3 Şubat 2024

Kahramanmaraş'ta depremde ağır hasar alan Ulu Camii'nin ihyası

8 Mart 2024

Tokat Gülbahar Hatun İmaret, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde Tokat'ta bulunan tek Hanım Sultan Vakfı vakfiyesi gereğince açıldı.

Mart 2024

Ramazanda 81 ilde "vakıf sofraları" kurulması

3 Mayıs 2024

UNESCO Dünya mirası Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası'nda restorasyonun tamamlanması

6-12 Mayıs 2024

Vakıf Haftası'nın 100. Yılı kutlamaları

12 Temmuz 2024

Bosna Hersek'te savaşta yıkılan tarihi Sinan Bey Camisi'nin ihya edilerek ibadete açılması

20 Ağustos 2024

Kilis'te depremden etkilenen camilerde restorasyon çalışmaları

24 Eylül 2024

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce Cumhuriyet sonrası kurulan vakıflara yönelik eğitim programı başlatılması

Ekim 2024

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün eğitim yardımlarına elektronik ortamda ortaöğretim ve yükseköğretim için 364 bin 16 başvuru alınması

15 Kasım 2024

1 Milyon Fidan Kampanyası kapsamında 100 bin fidanın Şile'de toprakla buluşturulması

İŞLETMELERİN FİNANSAL YÖNETİM ÇÖZÜMLERİ TEK UYGULAMADA

Satın almadan stok takibine, sipariŖten teslimata,
satıŖtan ödeme almaya kadar tüm
süreçlerinizde uçtan uca her ihtiyacı
tek uygulama ile paketleyin.

Ücretsiz
Kullanım

1000
Kontör Hediye

VAKIF KATILIM

Vakıf Kültür Eserlerine Kadın Eli

Kayseri’de kadınlar tarafından yaptırılan şifahane, medrese, hamam ve cami gibi vakıf eserleri yüzyıllardır insanlığa hizmet veriyor.

Anadolu Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı dönemlerinde kadınların yaptırdığı vakıf eserlerine ev sahipliği yapan Kayseri’de eserlerden bazıları günümüze ulaşmasa da özellikle 1205 yılında Gevher Nesibe ve 1237 yılında Hunad Hatun tarafından yaptırılan eserler kentin sosyal hayatına katkı sağlıyor. Dünyadaki ilk tıp fakültelerinden biri olarak bilinen, akıl hastalarının müzik ve suyla tedavi edildiği Gevher Nesibe Şifahanesi, çeşitli etkinliklere ve sergilere ev sahipliği yaparken; Hunat Hatun Medresesi ise hediyelik eşya yapan ustaları çatısı altında ağırlıyor.

Gevher Nesibe Şifahanesi’nin medrese kısmı Selçuklu Müzesi olarak hizmet verirken, aynı zamanda ebru ve hat sanatı eserlerin sergileri de burada yapılıyor. Kültür sanat merkezi olarak kullanılan Hunat Hatun Medresesi’ndeki odalarda hüsnü hat, tesbih, çini, tezhip, ney, ebru, sahaf, kaligrafi, takı

tasarım gibi alanlarda hediyelik eserler yapılıyor. Kayseri Vakıflar Bölge Müdürü Murat Seçilir hem Selçuklu hem de Osmanlı Devleti zamanında kentte kadınlar tarafından çok sayıda vakıf kurulduğunu, bunların arasında en bilinenin Birinci Alaeddin Keykubad’ın eşi Hunad Hatun tarafından yaptırılan medrese, cami ve hamamın yer aldığı külliye olduğunu söyledi.

Anadolu Selçuklu Hükümdarı I. Gıyaseddin Keyhusrev’in kız kardeşi olan Gevher Nesibe tarafından yaptırılan şifahane ve medresenin hikâyesini anlatan Seçilir, “Gevher Nesibe Sultan, bir komutana aşık olur. Ağabeyi onay vermez, evliliklerini istemez. Komutanı dönmeyecek bir sefere yollar. Gevher Nesibe Hatun, komutan öldükten sonra ince hastalığa yakalanır. O hastalığına istinaden ağabeyinden bu şifahanenin yapılmasını ister,” diye konuştu. Seçilir, aynı zamanda Eretna Beyliği’nin

kurucusu Alaeddin Eretna’nın eşi Suli Hatun tarafından yaptırılan Köşk Medrese içinde yer alan kümbetin de aradan geçen yıllara rağmen ayakta olduğunu dile getirdi.

Vakıf hisseleri var olan ancak vakfiyeleri Moğol istilasından dolayı günümüze ulaşamayan vakıfların şartları arasında kadınların okutulması, okuyanlara burs verilmesi, yetim ve öksüzün korunması gibi maddelerin yer aldığını anlatan Seçilir, şunları kaydetti: “Ne ihtiyaç varsa onu vakfiye şartlarında yazmışlar ve yapmışlar. Biz de şimdi görevimiz gereği Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak bu vakıflara sahip çıkıyoruz. Vakfiye şartlarında yazanları yerine getirmeye çalışıyoruz. Burslar, yetim, öksüzlere, engellilere maaşlar veriyoruz. İlaşe paketlerimiz var, onları dağıtıyoruz. Ramazanın gölgesi düştü üzerimize. Ramazanda 81 vilayetimizde 30’ar gün ramazan vakıf sofraları kuracağız.”

Kestanepazarı Camisi'nin Restorasyonu Üç Yılda Tamamlanacak

30 Ekim 2020'de İzmir'in Seferihisar ilçesinde meydana gelen 6,6 büyüklüğündeki depremde hasar gören Kestanepazarı Camisi'nde Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından restorasyon çalışmaları yapılıyor.

1667'de Eminzade Hacı Ağa ya da Ahmed Ağa tarafından yaptırıldığı bilinen cami, tarihi Kemeraltı Çarşısı'nda bulunuyor. Bugünkü halini, 19. yüzyılda yaşanan büyük bir yangında harap olduktan sonra, aynı yüzyılın ikinci yarısında yapılan çalışmalarla alan ibadethane, kare bir mekân üzerine büyük bir kubbeyle etrafında dört kubbeden oluşan mimariye sahip. Caminin mihrabının, Selçuk ilçesinde bulunan ve Türk mimarlık tarihinin Anadolu Beylikleri dönemine ait en eski ve gösterişli eserlerinden olan İsa Bey Camisi'nden getirildiği belirtiliyor.

İzmir Vakıflar Bölge Müdürü Tahir Emre Can, Kestanepazarı Camisi'nin kentteki en önemli tarihi yapılardan birisi olduğunu söyledi. Depremde aldığı hasar nedeniyle camide ibadet yapılamadığını aktaran Can, şunları kaydetti: "Camimizin yapımı, merkezde yer alışı ve büyüklüğüyle önem arz etmesi ve bugün halen ayakta kalıyor olması bizim için çok önemli. İnşallah bu çalışmayla camimizin güçlenerek yine eski ihtişamını, önemini, devam ettireceğini düşünüyoruz. Şu anda üst çalışmalarına başladık. Temel aşamalarına da girip güçlendirip camimizin, ecdat yadigarı bu eserin uzun yıllara taşınmasını hedefliyoruz." Vakıflar Genel Müdürlüğü korumasındaki birçok caminin İzmir'deki depremde hasar gördüğünü ifade eden Tahir Emre Can, 2025 yılı için de planlamalar yaptıklarını ve hem İzmir hem de Manisa'daki eserlerin restorasyonu için çalışma gerçekleştireceklerini sözlerine ekledi.

Tarihî Özlüce Camii'nde Geri Sayım

Nilüfer ilçesi Özlüce (İnesi) Mahallesi'ndeki inşası 19. yüzyıla tarihlenen ve Cumhuriyet'in ilk yıllarında camiye dönüştürülen tarihî cami, restorasyonla ayağa kaldırılıyor.

İnesi Köyü Camisi olarak 1992 yılına kadar hizmet veren mabedin mülkiyeti, Nilüfer'in ilçe statüsüne kavuşturulmasıyla belediyeye verildi. Nilüfer Belediyesi tarafından onarımdan geçirildikten sonra bir dönem kültür merkezi olarak kullanılan binanın tapusu, 2013 yılında Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne geçti. Mülkiyetle ilgili hukuki sürecin 2019'da tamamlanmasıyla cephelerinde ve iç mekân duvarlarında derin çatlaklar olan tarihî binanın restorasyonu için proje hazırlandı. Bu süreçte ön cephesi 2020 yılında yıkılan yapının restorasyonuna, yeniden hazırlanan kapsamlı projenin ardından Şubat 2023'te başlandı.

Bursa Vakıflar Bölge Müdürlüğü öncülüğünde aslına uygun olarak restore edilen yapıda çalışmaların tamamlanmasının ardından yeniden ezan sesi yankılanacak. Bursa Vakıflar Bölge Müdürü Haluk Yıldız, yıllardır kullanım dışı kalan binada temelden çatı örtüsüne kadar güçlendirme çalışması

yaptıklarını söyledi. "Kenarlardaki kolon ve perdeler ile radye temel sınırları arasında kalan bölümün bulunmadığını belirten Yıldız, "Tuğlalarda, derzlerde, çimentoların yapıya zarar verdiğini tespit ettikten sonra hidrolik kireç bağlayıcı derzler yapıldı. Temellerin genişletilmesi ampatmanlarla sağlandı. Onların bağlantısı yapılarak pencere kotlarında paslanmaz çelikten gergi sistemleriyle yapı güçlendirildi," dedi. Çatıdaki çürümüş ahşap bölümlerin değiştirildiğini anlatan Yıldız, yalıtım yapılarak çatı örtüsünün tamamlanacağını dile getirdi. Ayrıca yaklaşık 150 yıllık mabedin içinde çekme bölgesindeki alanları güçlendirilerek yapının statikğine katkıda bulunacaklarını ve depreme karşı güvenliği sağlayacaklarını ifade eden Yıldız, "Caminin 2 Ocak 2025'te, Regaip Kandili'nde inşallah ibadete tekrar açılmasını planlıyoruz. Özlüce Köyü Camisi olarak inşallah devam edecek," diye konuştu.

220 Yıllık Yakup Bey Camisi Cemaatine Kavuştu

Balıkesir'in Sındırgı ilçesinde 1803-1804 yılları arasında inşa edilen ve harim, kadınlar mahfili, son cemaat revakı ve minareden oluşan Yakup Bey Camisi'nde, Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından 2022 yılında başlatılan restorasyon tamamlandı.

BAŞKENTTEKİ 118 YILLIK MİRAS

Ankara'nın Haymana ilçesinde, Osmanlı'nın son dönem eserleri arasında yer alan 118 yıllık Karahoca Camisi'nde Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından sürdürülen restorasyon çalışmaları tamamlandı. Karahoca Mahallesi'ndeki camide, geçtiğimiz yıl başlayan restorasyon kapsamında bina güçlendirmesi, çatı onarımı, çevre düzenlemesi ve cami içindeki nakış işlemlerin orijinal yapısına sadık kalmarak yeniden işlenmesi gibi çalışmalar gerçekleştirildi. Ayrıca cami etrafında yapılan çevre düzenlemesiyle Karahoca Mahallesi'ne güzel bir meydan kazandırıldı.

Çevre düzenlemesine hayırseverlerin de destek verdiği caminin karşısındaki boş kısma Kur'an kursu, şadırvan, tuvalet, konferans salonu gibi alanlar yapıldı. Balıkesir Valisi İsmail Ustaoğlu, caminin yeniden ibadete açılması dolayısıyla cuma namazı öncesinde düzenlenen törende yaptığı konuşmada, böyle güzel bir projenin açılışını yapmanın heyecanını, mutluluğunu yaşadıklarını söyledi. Ecdadın bin yıldır bu topraklarda var olduğunu belirten Ustaoğlu, "Ecdadımızın varlığının en güzel eserleri camilerimizdir. Onun için de bunlara sahip çıkmak gerekiyor. Gelecek kuşaklara aktarmak, insan nefesiyle, cemaatle ayakta tutmak gerekiyor. Rabbim inşallah böyle nice eserler inşa etmeyi hepimize nasip etsin," dedi.

Balıkesir Vakıflar Bölge Müdürü Mikail Akıllı ise 400 gün süren restorasyona yaklaşık 2,5 milyon lira harcadığını aktardı. Kurum olarak ecdadın emanetine sahip çıkmanın en önemli vazifeleri olduğunu işaret eden Akıllı, "Bu emanetleri sağlıklı bir şekilde ihya ediyor, gelecek nesillere aktarıyoruz," ifadesini kullandı.

SABRIN SONU SELAMET!

2024'te Yeniden Hayat Bulan Dört Eser

79 Yıl Sonra Aslına Rücu Eden

KARİYE CAMİİ

Fatih Sultan Mehmet tarafından titizlikle korunan Kariye Camii, beş asır boyunca İslam mabedi olarak kullanıldıktan sonra 1945'te müzeye dönüştürüldü. 2020'de Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden camiye çevrilip Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilen cami, Vakıf Haftası'nda ibadete açıldı.

Khora Kilisesi'ndeki mozaikler ve freskler, İstanbul'un Fethi'nden sonra Fatih Sultan Mehmet'in emriyle ince sıvayla kaplanarak korumaya alındı. Ardından Sultan İkinci Bayezid tarafından camiye çevrilen yapıya bir minare eklendi. Kariye Camii, 29 Ağustos 1945 yılında Türkiye Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu kararıyla müzeye çevrildi. Üzeri örtülmüş olan mozaikler ve fresklerin bir kısmı tekrar ziyaretçiler için açıldı.

Farklı dönemlerde çeşitli yapılandırma süreçlerinden geçen mabet, 21 Ağustos 2020 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi doğrultusunda yeniden cami statüsüne

çevrildi. Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restorasyonu dört yılda tamamlanan yapı, Vakıf Haftası kapsamında İstanbul'da 33 eserin yer aldığı açılış törenine dâhil edilerek hizmete açıldı. Açılış törenine video konferans ile katılan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Kariye Camii'nin hayırlı olması temennisinde bulundu ve İstanbul Müftüsü Safi Arpaguş'a söz verdi. Arpaguş, Kariye Camii'nin uzun yıllar müze olarak kullanıldığına dikkati çekerek, "79 yıl sonra Vakıflar Genel Müdürlüğümüz tarafından restore edilerek yeniden ibadete açıldı. Ayasofya-i Kebir Cami-i Şerifi'nden sonra, daha önceden cami olarak kullanılan mekân müzeye çevrilmişti. 1947'den sonra müze haline gelen bu cami, vakıflarımızın gayret ve himmetleriyle tadilatın geçirilmiş ve yeniden ibadete açılarak İstanbul'umuzda müminlerle buluşmuştur. Minarelerimizden ezanlar sonsuza dek yankılanacak inşallah," diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmanın ardından, “Ya Allah, Bismillah” denilerek kurdelenen kesilmesini istedi. İstanbul Valisi Davut Gül, İstanbul Müftüsü Prof. Dr. Safi Arpaguş, Vakıflar İstanbul 1. Bölge Müdürü Yavuz Güner, İl Kültür ve Turizm Müdürü Coşkun Yılmaz, Fatih Belediye Başkanı M. Ergün Turan, devlet adamları ve diğer ilgililer açılış kurdelesini kesti. Törene katılan çok sayıda vatandaş, açılışın ardından camiye akın etti ve ibadetlerini eda etti.

Sanat tarihçisi Hayri Fehmi Yılmaz, Kariye Camii’nin İstanbul’un en enteresan, çok katmanlı kültür varlıklarından birisi olduğunu söyledi. Yılmaz, mabedin geçmişi 6. yüzyıla dayandığına işaret ederek, “Buradaki yapılar, 11. ve 12. yüzyılda elden geçmiş, 14. yüzyılda neredeyse birçok bölümü yeniden inşa edilmiş ve bugünkü haline gelmiş. Theodoros Metokhites isimli çok meşhur bir Bizans aydını, devlet adamı bu işi gerçekleştirmiş,” dedi. Kariye Camii’nin Bizans sanatı adına çok önemli bir yapı olduğunun altını çizen Yılmaz, “Duvarlarındaki, ibadethanenin giriş bölümlerindeki mozaikler ve Metokhites’in kendisi için hazırladığı mezar bölümündeki freskolar, dünya sanat tarihi için çok çok kıymetli eserler,” ifadesini kullandı.

99 Yılın Ardından Açıldı Açılan **KASIMPAŞA MEVLEVİHANESİ**

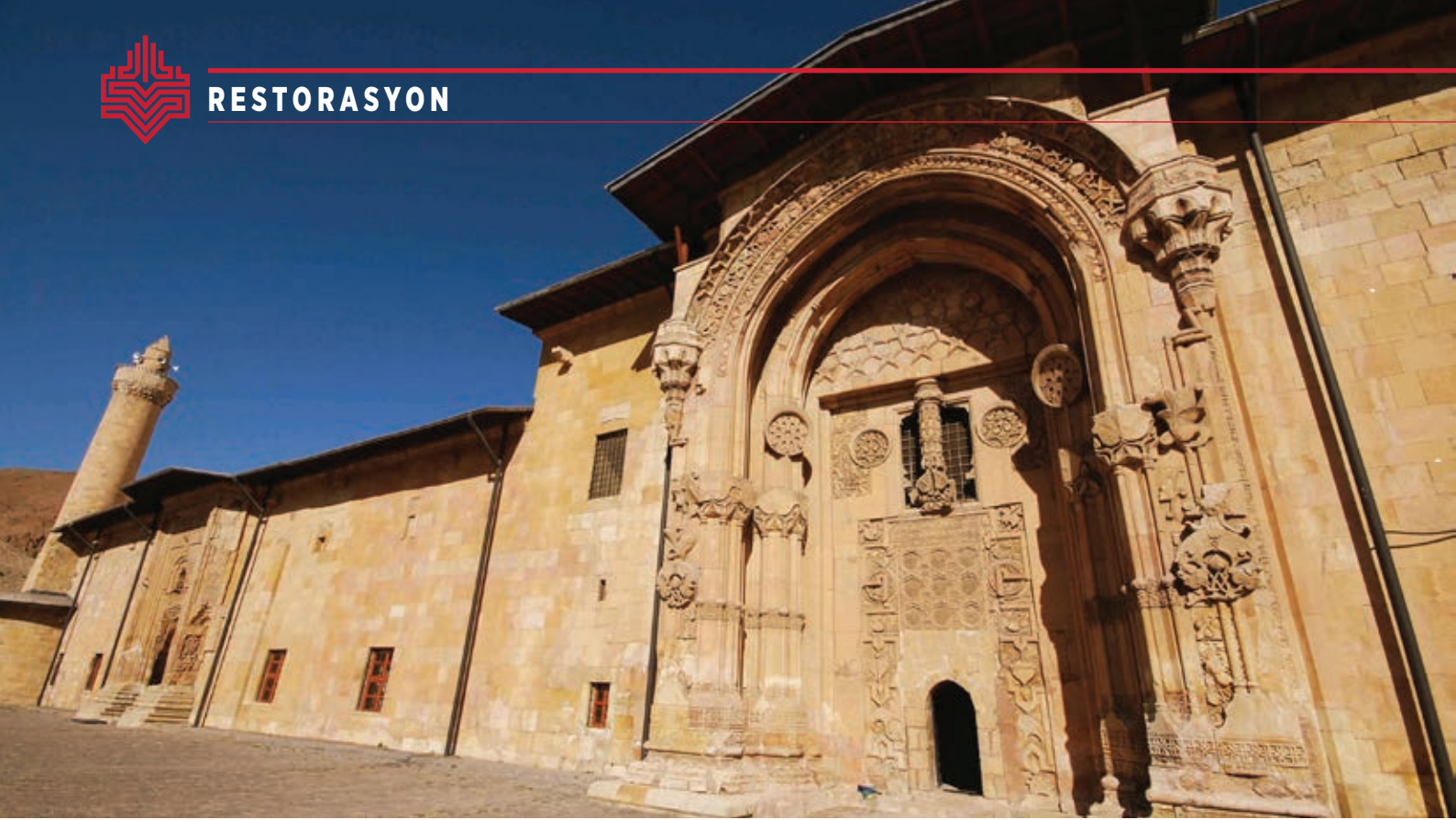

İstanbul’daki üçüncü büyük mevlevihane olan Kasimpaşa Mevlevihanesi, 99 yılın ardından kapılarını açtı.

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından aslına uygun şekilde inşa edilen, tasavvuf kültürünün korunması ve yaşatılması adına çalışmaların yürütüleceği yapının açılışına çok sayıda kişi katıldı.

Fırıncızade Şeyh Sırrı Abdi Dede tarafından 1623-1630 arasında kurulan ve yaklaşık 300 yıl Osmanlı medeniyetine insan yetiştiren irfan olacakları arasında yer alan yapı, Evliya Çelebi’nin seyahate çıkmasına sebep olan meşhur rüyasının tabir edildiği mekân olarak da biliniyor.

Zaman içinde çeşitli onarımlar geçiren yapıda, ilk kez 1731 yılında kapsamlı bir tamirat gerçekleştirildi. Mevlevihane, 1796’da Sultan Üçüncü Selim, 1835’te ise Sultan İkinci Mahmud himayesinde yeniden inşa edildi. Mevlevihanenin semahane kısmı, 1925’ten sonra Cumhuriyet döneminde bir süre Kasimpaşa Güreş Kulübü’nün güreş salonu, diğer bölümleri ilkokul olarak kullanıldı. Bu sırada ana yapının kuzeyindeki müstemilat, avludaki şadırvan ve hazire ortadan kalktı; arsanın çiçek bahçesi olan doğu kesimine Süruri İlkokulu yapıldı.

9 Sene Sonra Restorasyonu Tamamlanan **DİVRİĞİ ULU CAMİİ VE DARÜŞŞİFASI**

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce restorasyonu yapılan 201 eserin toplu açılışı için Cumhurbaşkanlığı Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezi'ndeki toplu açılış töreninden video konferansla katılımlıyla Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası'nın açılışı gerçekleştirildi.

UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde yer alan ve yaklaşık dokuz yıldır restorasyonda olan Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası yeniden ibadete açıldı. 800 yıllık geçmişe sahip vakıf kültür mirasında, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen restorasyon çalışmalarının tamamlanmasının ardından tören düzenlendi.

Avrupalı seyyahlar, sanat tarihçileri ve bilim insanları tarafından "Anadolu'nun El Hamrası" olarak nitelendirilen kompleks yapı, üzerinde işli birbirinden farklı 10 bin kadar motifle ziyaretçilerini kendisine hayran bırakmaktadır. Özellikle darüşşifanın taç kapısı, caminin kuzey ve batı taç kapısı ile şah mahfili taç kapısının her biri, birbirinden farklı eşsiz bezemeleri ile göz kamaştırmaktadır. Darüşşifa ve türbeyle birlikte bir külliye oluşturan yapı, erken dönem Anadolu mimarisinin seçkin örneklerinden biridir. Taş bezemeleri, üç boyutlu geometrik stilleri, mimari özellikleri ve manevi havasıyla "şaheser" olarak nitelendirilen yapı, Mengücek Emiri Hüsameddin Ahmed Şah ve eşi Turan Melek Hatun tarafından 1229 yılında yaptırılmıştır. Eğimli bir arazi üzerinde kesme taştan inşa edilen kompleks yapıda, caminin kible yönünde darüşşifa, camiye bitişik konumda, darüşşifa içerisinde ise türbe yer almaktadır.

Dikine dikdörtgen bir alana oturan caminin doğu, batı ve kuzey cephelerinde birbirinden farklı düzende zengin süslemeli birer taç kapı bulunmaktadır. Bunlardan doğu cephesinde mihraba yakın konumdaki taç kapı, üst kotta ele alınmış olup şah

mahfiline geçişi sağlamaktadır. Selçuklu üslubunda mukarnaslı yaşmaklı kapının etrafı, geometrik ve bitkisel motifli geniş bordürlerle çevrelenmiştir. Dikdörtgen açıklıklı kapı çevresi de mukarnaslı olup üstte ahşap işçiliğini hatırlatan kabartma geometrik bir kompozisyon ve tek satırlı kitabe Ahlatlı Usta Nakkaş Ahmed'in adı mevcuttur. Kuzey cephesindeki taç kapı barok tasarımı hatırlatan, plastik değeri yüksek kabarık süslemeleriyle eşsiz bir örnektir. Kapı üzerindeki kitabe ise caminin Ahmed Şah tarafından yaptırıldığı yazmaktadır. Kapıda bulunan ikinci kitabe, Sultan Birinci Alâeddin Keykubad'ın adı geçmektedir. Bu kitabe ile 1240-1241 tarihli minber kitabesi ve 1243 tarihli vakfiye, caminin yapımı ve ibadete açılışının yaklaşık 15 yıl sürdüğünü göstermektedir. Batı cephesinde yer alan taç kapı, farklı kompozisyonları ve bitkisel süslemeleriyle dikkat çekmektedir. Burası, külliye'nin diğer kapılarına göre daha yüzeysel süslemesinden ve tekstil motiflerini hatırlattığından dolayı "tekstil kapı" diye anılmaktadır. Üzerinde 626 tarihli, üç satır halinde Arapça kitabe görülen kapının sağına doğan ve çift başlı kartal figürleri işlenmiştir.

Yapının harim kısmı, beş nefli olup mihraba dik pozisyonudadır. Nefler, dörder ayağa oturan ve yatayda atılan kemerlerle beş bölüme ayrılmıştır. Böylece yapının üst örtüsü, 25 bölümden oluşan değişik tonoz ve kubbeli birimlerden meydana gelmiştir. Ortadaki birim aydınlık fenerli şeklinde düzenlenmiştir. Mihrap önünde yer alan 12 dilimli kubbe, dıştan kırık piramidal külâhla örtülmüştür. Bazı birimlerde elips biçiminde kubbemsi, bazılarında ise yer yer renkli taşların da kullanıldığı zengin dekorasyonlu tonozlar görülmektedir. Mihrap kubbesini taşıyan kemerlerden batıdaki'nin dış tarafında kilit taşının üstündeki kartuşta yer alan yazı yapının mimarını göstermektedir.

70 Yıllık Suskunluğun Sonu **EVLYA KASIMPAŞA CAMİSİ**

Edirne'de Osmanlı padişahlarının saraydan kayıkla geldikleri Tunca Nehri kenarındaki Eviya Kasımpaşa Camisi, Vakıflar Genel Müdürlüğü himayesinde restore ediliyor. 5,5 asırlık camiye gelerek Edirne Vakıflar Bölge Müdürü Ahmet Saraç'tan bu tarihî mabetin restorasyon süreci hakkında bilgi alan Edirne Valisi Yunus Sezer, şu açıklamayı yaptı:

“Burası Tunca Nehri'nin hemen kenarında ve Osmanlı'nın o şanlı tarihine tanıklık etmiş önemli bir yalı camisi. Edirne Sarayı'ndan padişahların cuma namazı için ve belli dönemlerde saltanat kayıklarıyla buraya gelerek halen merdivenleri bulunan rıhtımda inip camide namazlarını eda edip tekrar geri döndükleri rivayet edilir. Çok aktif kullanılan bir cami. 1750'lerdeki depremde hasar görüyor. Daha sonra 1950'lerde yine bir depremde minaresi yıkılıyor ve yaklaşık 70 yıldır da ibadete kapalı.”

Sezer, caminin taşkın sahası içerisinde yer alması nedeniyle yerinin değiştirilmesi ya da yükseltilmesi gibi tartışmalara konu

olduğunu da dile getirdi. “Taş yerinde ağırdır,” esasından hareketle caminin yerinde restore edilmesine karar verildiğini ifade eden Sezer, sözlerine şöyle devam etti: “Caminin, projesi revize edilip rıhtımla ve çevre düzenlemesiyle restore edilerek yeniden o eski ihtişamlı günlerine dönmesi kararı alındı. Burayla ilgili çalışmaları, inşallah hızlı bir şekilde tamamlamayı düşünüyoruz. Bizi çok heyecanlandırıyor, yalı cami örnekleri çok az, özellikle nehir kenarlarında. Bu ender örneklerden bir tanesi. Edirne'nin yıllardır gündeminde olan bir cami, sürekli buranın restore edilmesiyle ilgili olarak kamuoyunda da bir beklenti ve talep vardı. Edirne'miz tarihi, muhteşem yapılarıyla ün kazanmış, onlara ev sahipliği yapan bir ilimiz. Burası da bize ayrı bir değer katacaktır. Burayı kütüphanesiyle, çevre düzenlemesiyle ve önünde yine kayıklara binilecek şekilde yapacağımız çalışmalarla beraber inşallah bitireceğiz ve milletimizin kullanımına açacağız.”

YÜZYILIN FELAKETİNİN ARDINDAN Titizlikle İhya Edilen Vakıf Eserleri

Habib-i Neccar Camii.

HATAY

Restorasyonlar 2025'te Tamamlanacak

Tarih boyunca farklı uygarlıklara ev sahipliği yapan medeniyetler beşiği Hatay, 6 Şubat 2023'te meydana gelen "Asrın Felaketi"nden en fazla etkilenen şehirlerimizden biri oldu. Kentteki çok sayıda tarihi vakıf eser, 6 Şubat depremlerinde ya tamamen yıkıldı ya da büyük tahribata uğradı.

Depremlerin ardından yapılan hasar tespit çalışmalarında, Hatay kent genelinde Vakıflar Bölge Müdürlüğü sorumluluğundaki 107 eserden 71'inin ağır hasar gördüğü, diğerlerinin ise afeti orta veya az hasarlı atlattığı belirlendi. Kentte depremde tahrip olan Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyeti ve korumasındaki tescilli kültür varlıklarının ihya edilmesi için Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde Hatay Vakıflar Danışma Bilim Kurulu oluşturuldu. İçinde külliye, cami, kilise, türbe, hamam, han ve geleneksel evlerin bulunduğu vakıf eserlerinin yeniden ayağa kaldırılması için Bilim Kurulu koordinasyonunda yürütülen restorasyon çalışmaları titizlikle devam ediyor.

Vakıflar Bölge Müdür Vekili Osman Güneren, 6 Şubat 2023 depremlerinden bu yana yürütülen faaliyetlerle ilgili bilgi verdi. Depremlerin kent genelinde büyük hasara yol açtığını anımsatan Güneren, bu kapsamda hasar gören eserlerden Hünkar Mescidi ve Sarımiye Camii'nin restorasyon sonrası hizmete alındığını söyledi.

Vakıflar Genel Müdürlüğü sorumluluğundaki 71 eserin tamamen yıkıldığını veya hasar görerek kullanılamaz duruma geldiğini belirten Osman Güneren şöyle konuştu:

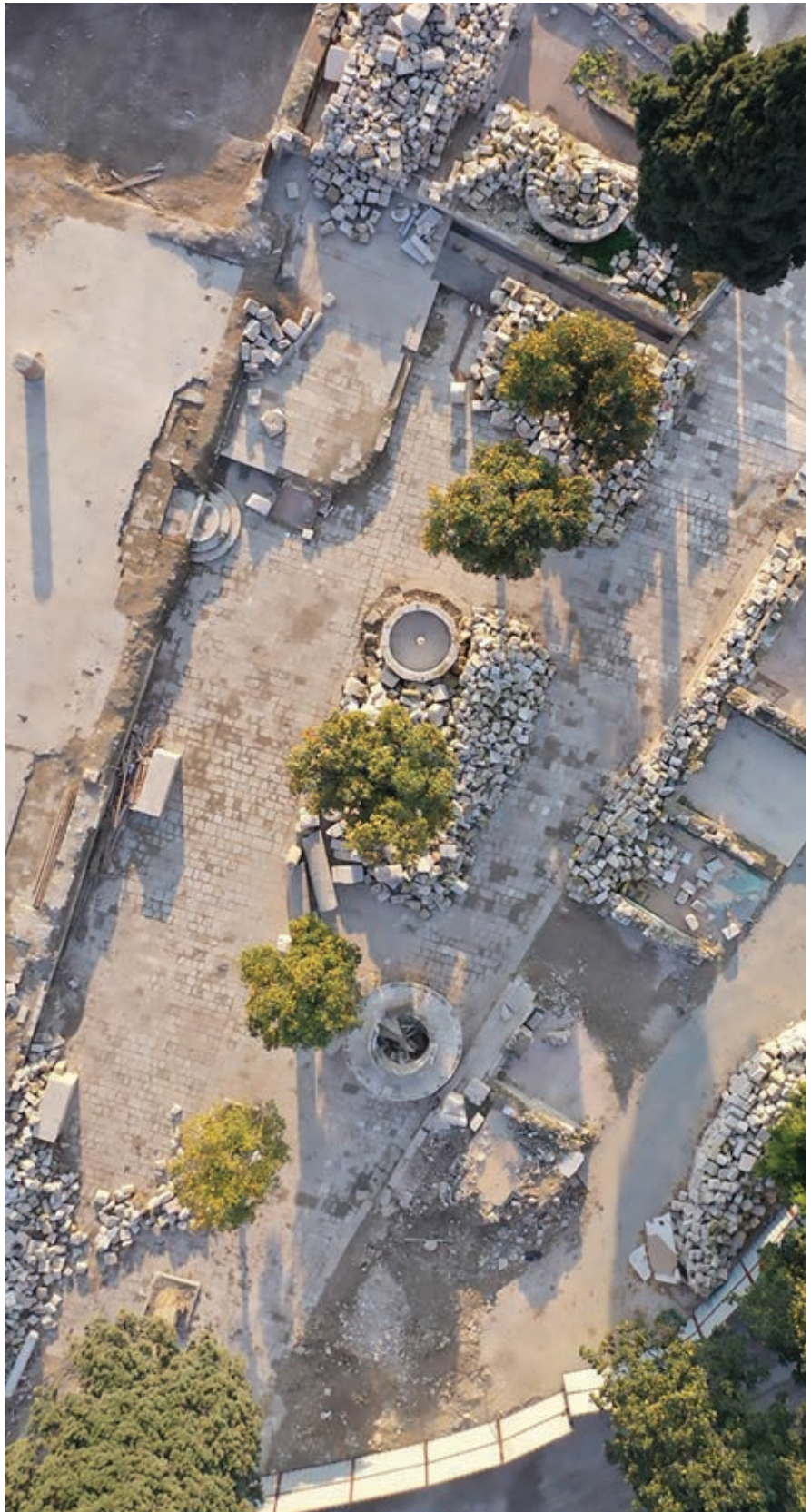
"Bu eserlerimizin tamamının restorasyon çalışmalarına hızlı bir şekilde başladık. Zeminlerle ilgili olarak yapılması gereken bütün iyileştirmelerin neler olduğunu belirlemiş durumdayız. Akabinde yapıların statik açıdan depreme daha dayanıklı bir şekilde ayakta durabilmesi için istatistik hesaplar, modellemeler yapıldı. Artık yapılarımız da yükselmeye başladı. 2025 yılı içerisinde de geri kalan eserlerimizin tamamının restorasyonunun bitirilmesini planlıyoruz." (Mart 2024)

En Küçük Parça Bile Dikkate Alınıyor

Prof. Dr. Zeynep Ahunbay
(Hatay Vakıflar Danışma
Bilim Kurulu Üyesi)

“Bilim Kurulu hem tarihî verileri kaybetmemek için hem hafızalarda anıları olan çok değerli eserleri yabancılaştırmadan yapılacak projeler için bilimsel destek sağlıyor. Üst cephesi, kubbesi yıkılmış, minaresi yıkılmış bir eser düşünün. O minarenin parçalarının tasnif edilmesi, her sağlam parçanın nereye ait olduğunun belirlenmesi ve tekrar restorasyonunda kullanılabilmesi önemli. Aynı şekilde kemerler, tonozlar yıkılmış, darmadağın olmuş. Onları yeniden yaparken mümkün olduğunca özgün parçaların taşlarını kullanmak istiyoruz ama onlar da sağlamısa tabii ki. Bundan sonraki depremin de hasarlara neden olacağını bilerek depreme dayanıklı bir yapı yapmak durumundayız.”

Antakya Ulu Camii'nin enkazı.

ŞANLIURFA

Ulu Camii Daha Görkemli Hale Geliyor

Şanlıurfa şehir merkezinde, Divanyolu Caddesi'nde önce sinagog olarak inşa edilen, daha sonra kiliseye, ardından camiye dönüştürülen Ulu Camii, tarihi ve mimari yapısıyla kentin simge yapılarının başında geliyor. Zengiler tarafından 1170-1175 yıllarında yaptırıldığı kabul edilen Ulu Camii, 6 Şubat 2023'te meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerde hasar gördü.

Caminin, depremin hemen ardından Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından onarıma alındığını ifade eden Şanlıurfa Vakıflar Bölge Müdürü Mehmet Ali Palalı, tarihi yapının bahçesindeki medresenin, mezarların olduğu hazine bölümü ile minarenin restore edildiğini belirtti.

Palalı, camide belgeleme çalışması yapıldıktan sonra hasarın boyutunun ortaya çıkarıldığını aktararak şöyle devam etti:

"Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan bilim heyetinin direktifleri doğrultusunda zemin etüdü ve jeoradar taraması yapılarak caminin zemin yapısı incelendi. Camideki mevcut malzemelerin test sonuçları, dayanımları, bilim heyetlerince ve üniversitelerce incelenerek çıkarıldı. Restorasyon aşamasının ilk aşaması olan sökülme işlemleri yapıldı. Sökülme işlemlerinden sonra camide oluşan çatlaklara, çeşitli cihazlar konularak bu çatlaklıkların ileriye doğru artış olup olmadığı incelendi. Bizler, ecdat mirası olan Şanlıurfa Ulu Camii'yi eskisinden daha görkemli bir hale getirmek için çalışıyoruz. Restorasyon projeleri, bilim ve koruma kurullarınca onaylandıktan sonra hızlı bir şekilde restorasyona geçilen cami, tekrar halkımızın ibadetine açılacak. Restorasyon işlemleri adım adım ilerlemekte. İnşallah 2025'te tamamlanmış olacaktır."

54 CAMİ YENİDEN İBADETE AÇILDI

"Peygamberler şehri" olarak da adlandırılan Şanlıurfa'da, 6 Şubat depremlerinde kentteki 2 bin 144 camiden biri yıkıldı, 48'i ağır, 131'i de orta derecede hasar aldı. Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından asrın felaketinde hasar gören vakıf eserlerinde hummalı bir restorasyon süreci yürütüldü. Hizmetleri etkileyecek şekilde hasar alan 180 camiden 54'ü tadilatın ardından ibadete açıldı, 102 camide ise zaman kaybetmeden bakım ve onarım işlemlerine başlandı. Ayrıca Vakıflar Genel Müdürlüğü mülkiyetinde ve korumasında olan 24 caminin bakım, onarım ve ihalesi yapıldı.

MALATYA

Günde 8 Bin 700 Kişiyi İftar

Malatya Vakıflar Bölge Müdürlüğü, Malatya, Elazığ ve Tunceli'de ramazan dolayısıyla gerçekleştirdiği iftar programlarında günlük 8 bin 700 kişiyle hizmet götürdü.

Malatya Vakıflar Bölge Müdürü Adem Bacanlı, Vakıflar Genel Müdürü Sinan Aksu'nun talimatlarıyla 81 ilde ilk defa iftar programları düzenlediklerini söyledi. Bölge Müdürlüğü olarak da Elazığ, Tunceli ve Malatya'da iftar programları gerçekleştirdiklerini anlatan Bacanlı, "Malatya'da iki noktada dört çadırdaki iftar yemeği verdik ve günlük 3 bin 200 kişiyi ağırladık. Elazığ'da ise günlük bin kişiyle buluştuk. Tunceli'de Munzur Üniversitesi öğrencileri ile vatandaşlara bir ay boyunca iftar yemeği verdik. Günlük öğrencilere 4 bin 500 kişilik iftar verdik," diye konuştu.

Yemekleri özel bir firmayla anlaşarak onların mutfaklarında hazırlattıklarını aktaran Adem Bacanlı, sözlerine şöyle devam etti: "Tunceli'deki iftar yemekleri, Tunceli'de hazırlanıyor. Malatya ve Elazığ'ın iftar yemekleri, Malatya'da hazırlanıyor. Sponsorlarımız var, Allah hayırlarını kabul etsin. Onların vasıtasıyla daha fazla insana ulaşmaya çalışıyoruz. Bir firmayla anlaştık, firma mutfağını kurdu. Denetlemesi kolay olsun ve kalite bozulmasın diye iki ilin yemeklerini tek mutfaktan yapıyoruz."

Malatya Vakıflar Bölge Müdürü Adem Bacanlı, iftarlarda dört çeşit yemek ikram ettiklerini, vatandaşların iftar çadırlarından memnun ayrıldıklarını belirterek, "Dört çeşit yemeğimiz var. Bir et yemeğimiz oluyor ve genelde kırmızı et kullanıyoruz. Tatlı, ayran, ekmek, su, ihtiyaç ne kadar varsa sınırsız veriyoruz. Kim ne kadar isterse o kadar alabiliyor," dedi.

ATA YADİĞÂRI AYAĞA KALKIYOR

6 Şubat depremlerinde ağır hasar alan Malatya'nın Yeşilyurt ilçesindeki Osmanlı dönemi eserlerinden Camii Kebir'de, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından başlatılan onarım ve güçlendirme çalışmaları tüm hızıyla sürüyor. Tarihi camide depremde hemen sonra hasar tespit çalışması yapıldı. Caminin mevcut durumunun korunması için caminin iç kısmı tamamen askıya alındı. Kemer ve tonozlar da aynı şekilde askıya alındı. Dış cephenin ise kuzey, doğu ve batı kısımlarına destek amaçlı payandalar yapıldı.

ADIYAMAN / DİYARBAKIR

Dört Asırlık Kiliseye Restorasyon Dokunuşu

6 Şubat depremlerinde hasar alan Adıyaman'daki 323 yıllık Mor Petrus ve Mor Pavlus Kilisesi, yeniden cemaatiyle bir araya gelebilmek için gün sayıyor. Yaklaşık 150 yıl önce yaşanan sarsıntıda yıkılmasının ardından küçültülerek yeniden ayağa kaldırılan, ancak asrın felaketinde ikinci kez aynı kaderi yaşayan kilisede, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından onarım çalışmaları yürütülüyor.

Tarihî kilisedeki restorasyon çalışmalarıyla ilgili açıklama yapan Şanlıurfa Vakıflar Bölge Müdürü Mehmet Ali Palalı, lazer tarama yöntemiyle yapının belgeleme işlemlerinin tamamlandığını, yüklenici firmanın restorasyon için güvenlik tedbirlerini alıp şantiye sahasını kurduğunu söyledi.

Yapıya zarar verdiği düşünülen üst betonarme örtünün kaldırılması çalışmalarına başlandığını ifade eden Mehmet Ali Palalı şöyle konuştu: "Yapı, komple çelik malzemeye askılama çalışmasına alındı. Bu süreçten sonra malzeme analizi çalışmalarına başlandı. Malzeme analizi çalışmaları devam ediyor. Yapının rölöve projesi çizildi. Şu anda Şanlıurfa Kültür Varlıkları Koruma

Kurulu'nun onayına sunuldu. Bizler Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak tüm eserlerde olduğu gibi bu eserimizi de en kısa sürede en sağlam bir şekilde tekrar ibadete açmanın peşindeyiz. Adıyaman'daki tüm eserlerimiz gibi bu eser de Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından en kısa zamanda aslına uygun bir şekilde ihya edilecek."

Adıyaman ve Çevre İller Metropoliti Mor Grigoriyos Melki Ürek ise 23 yıldır rahip ve metropolit olarak hizmet verdiği kiliseye, depremden önce çevre illerdeki Süryaniler ile bölgedeki Hristiyanların geldiğini anlattı. Ürek, yaklaşık 150 yıl önce yaşanan depremde yıkıldıktan sonra küçültülüp tekrar inşa edilen ibadethanenin, Kahramanmaraş merkezli depremde aynı kaderi yeniden yaşadığını ifade ederek, şunları söyledi:

"Afet gecesi sarsıntı bittikten sonra tarihi yapının yanındaki lojmandan çıkabildik. Kilisenin üstündeki beton tek parça olduğu için deprem sırasında kızak gibi binanın üzerinden hareket etti. Kilisenin dört duvarını yukarıdan aşağı doğru tamamen çatlatarak birbirinden ayırdı. Çok zor bir durum. Yine de Allah'ın isteği neyse o olacaktır."

DİYARBAKIR'TIN SİMGESİ

Tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapan Diyarbakır'da 6 Şubat depremlerinden etkilenen tarihî yapılar arasında, Dört Ayaklı Minare de yer alıyor. Şehrin simge yapılarından biri olan Dört Ayaklı Minare'de Bilim Kurulu'nun tavsiyeleri neticesinde gerçekleştirilen restorasyon çalışmaları tamamlandı. Özgün mimarisıyla dikkat çeken eserin Akkoyunlular döneminde inşa edildiği biliniyor.

KİLİS & GAZİANTEP

Her Hasara Milimetrik Tespit

6 Şubat depremlerinden etkilenen Kilis'teki tarihî camilerde restorasyon çalışmaları devam ediyor. Vali Yardımcısı Murat Demirebilek ve Gaziantep Vakıflar Bölge Müdürü Adem Bozkurt, restorasyonu tamamlanan ve ibadete açılan Mevlevihane Cami ile restorasyonları süren Canbolat Paşa Tekke ve Karakadı camilerinde incelemelerde bulundu. Bozkurt, incelemenin ardından yüzyılın afetinde Kilis dahil 10 ilde çok ciddi boyutta tahribat yaşandığını söyledi.

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün depremin ardından çalışmalara hummalı bir şekilde başladığını belirten Bozkurt, "Bu çalışmalar kapsamında öncelikle hasar alan eserlerimizin güvenlikleri alındı. Daha sonrasında hasar alan eserimizle ilgili genel müdürlüğümüze bağlı ekiplerimiz tarafından incelemeler yapıldı ve akabinde bilim heyetleri oluşturularak buradaki projelendirme ve yapım çalışmalarına başlandı" dedi.

Depremin ardından Kilis'te 15 eserin ihale sürecinin tamamlanarak çalışmaların başlatıldığını ifade eden Gaziantep Vakıflar Bölge Müdürü Adem Bozkurt, şöyle konuştu:

"Bölgedeki 10 eserimizin ihale süreci ivedilikle gerçekleştirildi. Bunun dışında üç eserimiz de az hasarlı olduğu için titizlikle onarılarak hizmete açıldı. Restorasyon çalışmaları kapsamında öncelikle lazer taramalarımızı yaptık. Binadaki her hasar milimetrik olarak tespit edildi. Daha sonra sondaj çalışmaları ile zeminlerde depremde oluşmuş olan zemin değişiklikleri tespit edildi. Jeoradar uygulamalarıyla hem beden duvarlarımızda hem de zemindeki boşluklarla ilgili tespitler yapıldı. Daha sonrasında bilim heyetlerimizin eşliğinde bu eserlerimizde yeniden oluşabilecek depremlere karşı deprem güvenliğini arttıracak çalışmalar yapıldı."

Gaziantep Vakıflar Bölge Müdürlüğü sınırlarında restorasyon çalışması tamamlanan ilk eserlerden Mevlevihane Camisi'nin ibadete açıldığını hatırlatan Bozkurt, "Kültür ve Turizm Bakanlığı'mızın önderliğinde, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün uhdesinde olan eserlerimizi ihya ederek yeniden vatandaşlarımızın kullanımına sunmayı hedefliyoruz," diye konuştu. Bozkurt, restorasyonu devam eden eserlerin 2025 yılı sonuna kadar tamamlanarak vatandaşların hizmetine açılacağını sözlerine ekledi.

Kilis Tekke Camisi.

HAZRETİ UKKAŞE TÜRBESİ YOK OLMAYACAK

Gaziantep'in Nurdağı ilçesine 19 kilometre mesafedeki Durmuşlar Mahallesi'nde, bölgeye hâkim noktada yer alan Hazreti Ukkâşe Türbesi, 6 Şubat depremlerinde yıkıldı. Depremden sonra Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yaptırılan proje kapsamında başlatılan ihya çalışmaları tüm hızıyla devam ediyor. Türbede yapılan çalışmalar ise şöyle: Tadilatın türbe kısmı bitti. Caminin kaba kısmı da tamamlandı. Halen ince işçilik kısmında çalışmalar devam eden türbenin ihyasının 2025 yılının ilk aylarında tamamlanması hedefleniyor.

Bosna Hersek'ten Kosova'ya İHYA EDİLEN ECDAT YADİĞÂRLARI

Çayniçe Sinan Bey Camisi

1992-1995 yılları arasındaki savaşta Sırp tarafı tarafından bombalanarak yıkılan, ancak Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen rekonstrüksiyon çalışmaları kapsamında aslına uygun şekilde yeniden yapılan Sinan Bey Camisi ibadete açıldı.

Çayniçe kentinde 1570'te Osmanlı Sadrazamı Sokullu Mehmed Paşa'nın damadı Sinan Bey tarafından inşa edildiği bilinen ve 8 Haziran 1992'de Sırpların saldırısıyla yıkılan tarihi caminin yeniden inşa edilerek ibadete açılışı için düzenlenen törene Adalet Bakanı Yılmaz Tunç da katıldı. Türk ve Bosna Hersek halkının ortak bir tarihin ve güçlü bir kültürün mensupları olduğunu belirten Bakan Tunç, şöyle konuştu: "İslamiyet'in simgesi, medeniyetimizin sembolü ve Bosna Hersek'in kadim bir değeri olan camimiz, yeniden imar edilerek ibadete açıldı. Bosna'da 1992-1995'teki savaşta binlerce insan şehit edildi, soykırıma tabi tutuldu. Giden şehitleri geri getiremiyoruz, onlar ölümsüz, mekânları cennet olsun. Bosna Hersek'teki savaşta maalesef kültürel değerlerimiz, tarihî eserlerimiz, Sinan Bey Camisi gibi birçok vakıf eseri tahrip edildi, yıkıldı, yakıldı. Bize düşen bu tarihî mirasa sahip çıkmak, atalarımızın eserlerini yeniden ayağa kaldırmak. Bununla ilgili olarak da son yıllarda Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla, Bosna Hersek'te yıkılan birçok eser ayağa kaldırıldı."

Bosna Hersek İslam Birliği Başkanı Husein Kavazovic, törende yaptığı konuşmada Sinan Bey Camisi'nin ülkedeki en güzel mimariye sahip camilerin başında geldiğini söyledi. Caminin Osmanlı Devleti'nin yükselişte olduğu dönemde inşa edildiğini belirten Kavazovic, "Sinan Bey, Bosna'nın en büyük vakıf sahiplerinden biridir ve tarihî belgelere göre vakıf arazisinde bir ortodoks kilisesi de inşa ettirmiştir. Cami, 422 yıl ayakta kaldıktan sonra etrafındaki yapılarla birlikte bombalanmış ve tamamen yıkılmıştır," diye konuştu. Bosna Hersek'in en büyük zenginliğinin ülkedeki farklılıklar olduğunu söyleyen Kavazovic, "Caminin yeniden inşasına katkıda bulunan herkese, özellikle Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a, Türk halkına ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne teşekkür ediyorum," dedi.

Bosna Hersek Temsilciler Meclisi Başkan Yardımcısı Denis Zvizdic ise savaşta en çok yıkılan yapılar arasında camilerin olduğunu ifade etti. Zvizdic, ülkesinin Avrupa'da farklı dinlerden insanların bir arada yaşadığı benzersiz bir örnek durumunda olduğunu vurguladı. Birlikte yaşamaya ve birliktelik ruhuna herhangi bir zarar gelmemesi için mücadele ettiklerini belirten Zvizdic, "Bu yapı, bölgede var olan medeniyetlerin maddi bir ifadesidir ve Osmanlı

medeniyetinin yüzyıllar boyunca var olan yansımasıdır," dedi.

Vakıflar Genel Müdür Yardımcısı Hayrullah Çelebi de yapının sadece bir ibadet yeri olmadığını, yüzyıllar boyunca Bosna Hersek'te birlik ve beraberliğin simgesi olduğunu belirtti. Sinan Bey Camisi'nin yeniden ayağa kaldırılarak geçmişle olan bağlarını güçlendirdiklerini ifade eden Çelebi, gelecek nesillere de önemli bir miras bıraktıklarını söyledi. Konuşmaların ardından cami, cuma namazıyla ibadete açıldı. Caminin açılışı için Bosna Hersek'ten ve ülke dışından gelen birçok kişi burada dua etti. Bakan Tunç ve törene katılanlar camiyi gezerek, yapılan çalışmalarla ilgili bilgi aldı.

Kosova'nın Priştine ve Cakova şehirlerinde bulunan, Osmanlı mirası ecdat yadigarı Pirinaz Camii ve Mahmutpaşa Camileri Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün çalışmaları ile tekrardan ibadete açıldı. Gerçekleşen cami açılışlarına Kùtür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy, Kùltür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürü Sinan Aksu, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Türkiye'nin Priştine Büyükelçisi Sabri Tunç Angılı, Bölgesel Kalkınma Bakanı Fikrim Damka, Kosova Kùltür, Gençlik ve Spor Bakanı Hayrullah Çeku, Kosova İslam Birliği Başkanı Naim Tırnava, Kosova Demokratik Türk Partisi (KDTP) Genel Başkanı ile çok sayıda davetli katıldı.

PRIŞTİNE'DE 16. YÜZYIL MİRASI

Kùltür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından restore edilen, Kosova'nın başkenti Priştine'deki Osmanlı döneminden kalma Emir Alaaddin Camisi törenle ibadete açıldı. Vakıf Haftası bünyesinde, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce restorasyonu yapılan 201 eserin toplu açılış töreni kapsamında düzenlenen Priştine Emir Alaaddin Camisi'nin açılışına, Kùltür ve Turizm Bakan Yardımcısı Serdar Çam, Kosova İslam Birliği Başkanı Naim Tırnava, Türkiye'nin Priştine Büyükelçisi Sabri Tunç Angılı ve Kosova Başımamı Vedat Sahiti'nin yanı sıra çok sayıda davetli katıldı.

Balkanlarla Bağıımızı Daha da Güçlendireceğiz

MEHMET NURİ ERSOY
(Kùltür ve Turizm Bakanı)

"Vakıf Haftası vesilesiyle Banja Luka'da açılışını gerçekleştirdiğimiz Arnaudiye Camii, barışı, kardeşliği ve huzuru temel alan bir yaklaşımla inşa edilmiştir. 1590'lı yıllarda Bosna Hersek'e kazandırılan Arnaudiye Camii, 1963 depreminde büyük hasar görmüştü. Ülkenin sembol yapılarından biri olan İslam mabedi, 2003'te Bosna Hersek Ulusal Anıtı ilan edilmişti. Bosna Hersek'te 1992-1995 yıllarındaki savaşta sırasında tamamen yıkılan ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nce yürütölen rekonstrüksiyon çalışmaları kapsamında aslına uygun yeniden inşa edilen Arnaudiye Camii'ni ibadete açmanın onurunu ve mutluluğunu yaşıyoruz.

Arnaudiye Camii ile alakalı olarak şu bilgiyi de kamuoyu ile paylaşmam yerinde olur. Defterdar Camii olarak da bilinen mabedimizde restorasyon çalışmalarının ötesinde de işler yapılmıştır. 2016 yılında Türkiye ve Bosna Hersek arasındaki anlaşmayla caminin ayağa kaldırılması için protokol imzalanmış; ayrıca arşiv taraması ve arkeolojik kazı çalışmaları da gerçekleştirilmiştir. Arnaudiye Camii, Balkanlardaki ata yadigarı eserlerimizin ihyası kapsamında yürüttüğümüz incelikli çalışmaların kapsamını göstermesi açısından da örnek teşkil etmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın Saraybosna'daki Başçarşı Camii'nin açılışında ifade ettiğı gibi camiler, insanların birliğinin, Müslömanların kardeşliğinin birer nişanesidir. Farklı kùltürlerin, inançların bir arada yaşadığı Bosna Hersek'te Arnaudiye Camii'nin barışın ve hoşgörünün güçlenmesine katkı sağlamasını diliyoruz. Bu vesile ile bir kez daha Cumhurbaşkanımıza ve Balkanlardaki kardeşlerimize sürekli yardım eden Türk halkına teşekkür ederim."

Osmanlı Vakıflarının “HAYIR ŞARTLARI” eksiksiz yerine getiriliyor

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından başlatılan Osmanlı Vakıflarının Hayır Şartlarının Yerine Getirilmesi Projesi kapsamında, vakıf senetlerinde yer alan “düşkün hastalara oda tahsis edilmesi”, “gelin kızlara çeyiz yardımı”, “mahkûmlara tatlı ikram edilmesi” gibi şartlar yerine getiriliyor.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, Osmanlı döneminde kurulmuş vakıfların vakıf senetlerinde yer alan “özel şartları” yerine getirmeye yönelik proje başlattı. Proje kapsamında, 1743 yılında kurulan Şeyhülharem Hacı Bekir Paşa Vakfı’nın vakfiyesinde yazan “düşkün hastalara oda tahsis edilmesi” talimatı yerine getiriliyor. Bunun için Ankara Dr. Abdurrahman Yurtaslan Onkoloji Hastanesi’nde enfeksiyon hastalıkları riski bulunan kanser hastalarının tedavi gördüğü ve yaklaşık 35 odanın bulunduğu kat restore ediliyor.

Gelin kızlara çeyiz yardımı

Hamid Çelebi Vakfı’nın vakfiyesinde yer alan “gelin kızlara çeyiz verilmesi” talimatı gereğince de her yıl maddi durumu yetersiz 30 genç kıza 30 bin liralık çeyiz yardımı yapılacak. Bu yıl itibarıyla başlatılan çeyiz yardımından,

Vakıflar Genel Müdürlüğü’nden muhtaç, engelli veya yetim aylığı alan genç kızlarla kız kardeşleri yararlanabilecek. Çeyiz yardımından yararlanacaklar, Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün sistemine kayıtlı olan ve evlilik sebebiyle muhtaç aylığı kesilen genç kızlar arasından tespit ediliyor. Mayıs 2024’te başlatılan projeden yararlanan kişi sayısı, yıl sonuna kadar 30 kişiye ulaştı.

Projeye ilişkin bilgi veren Vakıflar Genel Müdürü Sinan Aksu, geçmişte kurulup kendilerine emanet edilen vakıfların hayır şartlarını yerine getirdiklerini söyledi. Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak en belirgin ve neredeyse kurulan tüm vakıfların vakıf şartı olan öğrencilere eğitim, gıda desteği şartlarını kesintisiz yerine getirdiklerini belirten Aksu, “Bunların her biri medeniyetimizin de birer taşıyıcısı,” dedi.

Hayır hizmetlerimiz

Vakıflar Genel Müdürlüğü Hayır Hizmetleri Daire Başkanlığı, sadece Türkiye’de değil, gönül coğrafyamızda da hizmet faaliyetlerini sürdürüyor.

◆ 2024 yılında 81 ilimizde 75 bin 870 aileye (aile büyüklüğüne göre değişen hacimlerde) ev adreslerine gönderilmek suretiyle her ay kuru gıda kolisi,

◆ İstanbul, Ankara, Tokat ve Erzincan illerimizde bulunan imaretlerimizde günlük 8 bin kişiye üç çeşit yemekten oluşan birer öğün sıcak yemek,

◆ 6 bin 358 öksüz ve/veya yetim çocuklar ile en az yüzde 40 engelli ihtiyaç sahibi vatandaşımıza her ay muhtaç aylığı hizmeti, toplam 50 bin 62 ihtiyaç sahibi ilkököl, ortaokul, lise ve üniversite öğrencisine eğitim yardımı hizmeti,

◆ Vakıflar Genel Müdürlüğü eğitim yardımlarından yararlanan ve ilgili mevzuata göre gerekli başarıyı sağlayan, 71’i yükseköğrenim öğrencisi olmak üzere toplam 9 bin 50 öğrenciye başarı desteği verilmiştir.

◆ Ayrıca ramazan ayında KKTC’ye 4 bin, Bosna Hersek’e 5 bin, Kosova’ya 5 bin, Kuzey Makedonya’ya 4 bin ve Karadağ’a 2 bin olmak üzere toplam 20 bin koli kuru gıda yardımı, ihtiyaç sahibi ailelere dağıtılmak üzere gönderilmiştir.

Yukarıda yer düzenli yardımlarımızın yanında vakfiye hayır şartlarının gereğine ilave olarak aşağıdaki hizmetler yapılmıştır:

◆ Vakıflar Genel Müdürlüğü, muhtaç

aylığı ve eğitim yardımı hizmetlerinden yararlanmakta olan hem annesini hem de babasını kaybetmiş 279 çocuğumuza, çocuk başına 5 bin TL’si nakdi olmak üzere toplam 20 bin TL değerindeki, -istedikleri hediyeleri- 2023-2024 eğitim yılı yarıyıl tatiline denk gelen 22 Ocak - 02 Şubat 2024 tarihlerinde evlerinde teslim edilmiştir.

◆ Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından 2024 yılında ramazan ve kurban bayramlarında ülke genelinde toplam 34 bin 677 öksüz veya yetim ihtiyaç sahibi çocuğumuza, çocuk başına 2 bin 500 TL değerinde olmak üzere bayramlık kıyafet hediye edilmiştir.

◆ Dinî gün ve gecelerde çeşitli camilerde kandil simidi, mevlit şekeri, bardakta çorba vb. ikramlar yapılmıştır.

◆ 25 Vakıflar Bölge Müdürlüğü’nün

bulunduğu her ilde 100 ortaöğrenim öğrencisi pikniğe götürülmüş ve her bir öğrenciye bir aylık burs miktarınca harçlık verilmiştir.

◆ Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından kuru gıda yardımı alan ailelere yönelik olarak sünnet çağı gelmiş çocuklar sünnet ettirilmiş ve her bir çocuğumuza hediyeler verilmiştir. Bu hizmetten yararlanan çocuk sayısı bin 350’ye ulaşmıştır.

◆ Vakıflar Genel Müdürlüğü’nden muhtaç aylığı (yetim/öksüz veya engelli aylığı) alıp da evlenme nedeniyle muhtaç aylığı kesilen kızlarımıza ve kız kardeşlerine kişi başına 30 bin TL değerinde çeyiz yardımı verilmiştir. 2024 yılında çeyiz yardımı verilen genç kız sayısı 30’dur.

◆ Her ilde, 17 Temmuz 2024 tarihinde vatandaşlarımıza aşure ikramı ile İstanbul, Ankara ve İzmir’de belirlenen camilerde aşurenin yanında kahve ikramları yapılmıştır.

◆ 4 Ekim 2024 Hayvanları Koruma Günü’nde Ankara, İstanbul ve İzmir Gençlik ve Spor İl Müdürlükleri’ne bağlı yurtlardan alınan gıda atıkları belirlenen hayvan barınaklarına teslim edilmiştir.

◆ 25 Vakıflar Bölge Müdürlüğü’nün bulunduğu illerde mahkûmlara tatlı ikram edilmiştir.

◆ 2024 yılında AFAD ile yapılan iş birliği ile bir gemi dolusu 125 bin kuru gıda kolisi Filistin/Gazze’ye gönderilmiştir.

528 YILLIK VAKIF GELENEĞİ

Sultan II. Beyazid Vakfı’nın 528 yıllık vakıf geleneği yaşatılarak vakfiyesinde yer alan hayır şartı gereği, İstanbul Vakıflar 2. Bölge Müdürlüğü tarafından 150 çocuğumuza unutulmaz bir Sünnet Şöleni düzenlendi. Çocuklarımızın ve ailelerinin sevincini hep birlikte paylaştığımız şölenimizde, Üsküdar Sahil Meydanı’nda bir araya gelindi. Konvoylarımız çocuklarımızla süslenerek Aziz Mahmud Hüdayî Türbesi’nde dualar edildi. Üsküdar Valide Sultan Gemisi’nde çeşitli eğlenceler ve birçok sürpriz yer aldığı Boğaz turunda doyasıya eğlenen çocuklarımıza hediyeler verildi.

BOSNA HERSEK’E SEL YARDIMI

Genel Müdürlüğümüz vakfiyelerde yer alan hayır şartlarının yerine getirilmesi amacıyla 2014 yılından bu yana yurt dışına kuru gıda yardımı yapmaktadır. 4 Ekim 2024 tarihinde Bosna Hersek’in Konjic, Jablanica, Kiseljak, Kresovo ve Fojnica şehirlerinde meydana gelen sel felaketi ve toprak kaymasından olumsuz etkilenen ihtiyaç sahibi ailelere dağıtmak üzere 1000 adet kuru gıda paketi Bosna Hersek’e gönderilmiştir.

Kosovalı Öğrenciler İstanbul'daydı

Vakıflar Genel Müdürlüğü, “Hayal Et, Keşfet, Vakfet Gençlik Projesi” kapsamında Kosovalı öğrencileri İstanbul ve Bursa’da ağırladı. Genel Müdürlük bünyesinde dört yıldır devam eden proje çerçevesinde, bu yıl Balkan coğrafyasındaki gençlerin, vakıf kurumu ve geçmişi hakkında bilgilendirilmesi amaçlanmıştır.

Evrensel değerlere sahip Türk vakıf kültürünün tanıtılması amacıyla düzenlenen “Hayal et, Keşfet, Vakfet Gençlik Projesi”nin bu programı kapsamında İstanbul ve Bursa’da Genel Müdürlüğümüz tarafından gerçekleştirilen faaliyetler uygulamalı olarak misafir gençlere gösterilmiştir. Bu kapsamda;

◆ İstanbul Eyüp İmaret-i ziyaret edilerek aşevi hizmeti hakkında bilgi verilmiş ve öğrenciler bilfiil çalışarak bu hizmette görev almışlardır.

◆ İstanbul’da Genel Müdürlüğümüz tarafından korunan vakıf eserlerinden örnekler gezilmiştir. Sultan Ahmet Camii ve Ayasofya Kebir Camii, Süleymaniye Camii, Üsküdar Semti’ndeki kuş evleri (Ayazma Camii, Selimiye Camii, Yeni Valide Camii), Mihrimah Sultan Camii, ziyaret için uygun görülmüştür. Eminönü’nden Beyazıt Meydanı’na kadar olan tarihi Meşe Yolu (bugün Divan Yolu) güzergâhındaki vakıf eserleri hakkında bilgi verilmiştir. Çamlıca Camii ve İslam

Medeniyetleri Müzesi ziyaret edilmiştir. Ayrıca Galata Kulesi ve İstanbul Vakıflar I. ve II. Bölge Müdürlüklerini ziyaret de faaliyet programında yer almıştır.

◆ Bursa’da da Ulu Camii ve çevresi, Yeşil Cami ve Yeşil Türbe, Panorama 1326 Bursa Fetih Müzesi, Muradiye Külliyesi ziyaretleri faaliyet programında yer almıştır.

İstanbul’a gelen üniversite öğrencisi Arlinda Shatri, Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün misafiri olarak İstanbul’da bulunduklarını belirterek, projenin bir parçası olmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirdi. Shatri, Kosovalı öğrencilerin bu tür organizasyonları çok önemsediklerini aktararak, “Proje, vakıf eserlerini görmek ve onları tanımak için bize büyük bir imkân sunuyor. Çok güzel yerleri ziyaret ettik ve değerli bilgiler öğrendik. Üsküdar’da camileri ziyaret ettik. Bu, benim İstanbul’a ilk gelişimdi. Projenin bir parçası olmak ve vakıf eserlerini yakından görmek, bizim için büyük bir ayrıcalık” ifadelerini kullandı.

Üniversite öğrencisi Ernal Gashi de İstanbul’daki vakıf eserlerini yakından görmenin kendileri için çok önemli olduğunu vurgulayarak, “Süleymaniye Külliyesi’ni ziyaret ettik. Çok iyi korunmuş bir külliye idi ve bu yapı hakkında önemli bilgiler öğrendik. Ayrıca camilerin içindeki süslemelerin hikâyesini de dinledik. Daha sonra ise Galata Kulesi’ne gittik ve buradan İstanbul’un muhteşem manzarasını seyrettik. Arkadaşlarımla bol bol resim çektik. Üsküdar’da Mihrimah Sultan ve Ayazma Camilerini ziyaret ettik. Bu camilerde kuş evlerini gördük, onlarla ilgili bilgiler aldık. Bu geziye katılmaktan dolayı son derece mutluyuz” dedi.

Kosova İslam Birliği Özel Kalem Müdürü ve Proje Koordinatörü Beşir Neziri de projenin Kosova İslam Birliği Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü iş birliğinde gerçekleştirildiğini aktararak proje kapsamında ikinci kez Türkiye’de bulunduğunu söyledi. Projeye katılan öğrencilerin farklı disiplinlerde eğitim gördüklerine işaret eden Neziri, şöyle konuştu:

“Öğrencilerimize Türkiye’deki vakıf kültürünü tanıtmaya ve anlatmaya çalıştık. Onlar da Türkiye’de olmaktan ve vakıf kültürünün önemli eserlerini görmekten dolayı çok mutlu oldular. Ziyaret ettiğimiz camilerdeki kuş evlerini görmek onları çok heyecanlandırdı. Kuş evleri, vakıf geleneğini en iyi anlatan örneklerdendir. İstanbul’dan sonra Bursa’ya geçtik. Bu güzel organizasyonu düzenleyen, emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum.”

Programın Bursa ayağında ise Ulu Camii, Yeşil Camii ve Yeşil Türbe, Panorama 1326 Bursa Fetih Müzesi ile Muradiye Külliyesi gezildi. Vakıflar Genel Müdürlüğü ve İstanbul Vakıflar 1. Bölge Müdürlüğü ile Bursa Vakıflar Bölge Müdürlüğü uzmanları, gezilen mekânlara ilişkin öğrencileri bilgilendirdi. Proje, yaklaşık 60 bin civarında mazbut vakfın hayır şartlarını yerine getiren Vakıflar Genel Müdürlüğü’nün bu alandaki çalışmalarını uluslararası boyutta da tanıtmak amacıyla iki yıl önce başlatıldı. Etkinlik, vakıf medeniyetinin yanı sıra; akraba coğrafyalardaki vakıflar aracılığıyla ihtiyaç sahiplerine ulaşma ve kültürel varlıkları koruma çalışmalarının bilinirliğini artırmayı da amaçlıyor.

Ayasofya ve Kariye'ye Diplomatik Ziyaret

Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen programla misyon şefleri eşleri, Eyüp İmarethanesi, Ayasofya-i Kebir Camii-i Şerifi ve Kariye Camii'ni gezdi.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Dış İlişkiler Daire Başkanı Sevim Çağla Serim, programı Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün 100'üncü yılı onuruna hazırlanan "Vakıf Kültür Etkinlikleri" kapsamında gerçekleştirdiklerini söyledi. Program bünyesinde ilk olarak Eyüp İmarethanesi'ne gittiklerini belirten Serim, şunları kaydetti: "Burada ihtiyaç sahiplerine hazırlanan yemeklerin dağıtımında büyükelçi eşlerimiz bizzat yer aldılar. Böylece medeniyetimizin ihtiyaç sahiplerine gösterdiği değeri bir kez daha kendilerine hatırlattık. Sonrasında da restorasyonu tamamlanan ve ibadete açılan Kariye Camii'mizi

ziyaret ettik. Burada da aynı şekilde restorasyon süreçlerimizin nasıl titizlikle yürütüldüğüne dair güncel ve gerçek bilgileri kendilerine aktardık. Son olarak da yine göz bebeğimiz Ayasofya Camii'mizi ziyaret ettik ve büyükelçi eşlerimizle birlikte gezerken yine Bakanlığımız ve Vakıflar Genel Müdürlüğümüzde yürütülen çalışmalara dair kendilerini bilgilendirdik."

Sevim Çağla Serim, geçmişte inşa edilen birçok yapının vakıf eseri olduğunun altını çizerek, "Selçuklu ve Osmanlı'yı gezen Batılı seyyahlar, bu coğrafya için 'vakıf cenneti' tabirini kullanmışlar. Bizler de Vakıflar Genel Müdürlüğü olarak, bu mirasın günümüzde sürdürülmesi ve korunması alanında lider kuruluş olmanın gururunu taşıyoruz. Gerçekleştirdiğimiz misyon şefleri eşleri için vakıf kültür etkinliği

ile bu hedefe de önemli ölçüde katkıda bulunmayı umuyoruz" diye konuştu. Vakıflar Genel Müdürlüğü Dış İlişkiler Daire Başkanı Sevim Çağla Serim, projenin, yurt dışından farklı konukların katılımıyla da devam edeceğini de sözlerine ekledi.

Programa konuk olan Meksika'nın Ankara Büyükelçisi Jose Luis Martinez Hernandez'in eşi, Sultan İkinci Abdülhamid'in torunu Mediha Şükriye Nami Martinez Hernandez Osmanoğlu ise Kariye'yi daha önce gördüğünü, restorasyon çalışmasının ise çok başarılı bir şekilde tamamlandığını gördüğünü belirterek, "Restorasyon öncesi ile sonrası arasındaki fark beni şaşırttı" dedi. Mediha Şükriye Nami Martinez Hernandez Osmanoğlu, Ayasofya'nın da evrensel kültürün bir parçası olduğunu dile getirerek, "Tüm katılımcılara, bizi davet eden herkese teşekkür ederim. Grup olarak burada olmaktan çok mutlu olduk" ifadesini kullandı. Programa ayrıca, Suudi Arabistan, Mısır, Ürdün, Fas, Lübnan, Dominik Cumhuriyeti ve Karadağ Büyükelçilerinin eşleri katıldı.

VAKIF ROTASI'NDAKİ TARİHİ MEKÂNLAR

Vakıf Haftası kapsamında ortaöğretim öğrencileri, "Vakıf Rotası" programıyla Ankara'daki tarihi mekânları ziyaret etti. Vakıflar Genel Müdürlüğü Ankara Bölge Müdürlüğü'nce gerçekleştirilen organizasyonla Mamak Şehit Osman Altın Ortaokulu'ndan 100 öğrenciye şehirdeki bazı tarihi mekânlar tanıtıldı. Öğrenciler, "Vakıf Rotası" kapsamında; Arslanhane Camii, Rahmi M. Koç Müzesi, Tâceddin Dergâhı, Mehmet Akif Ersoy Kültür Evi ve Vakıf Eserleri Müzesi'ni gezerek bu mekânların geçmişini sanat tarihi uzmanlarından dinledi. Gerçekleştirilen etkinlikte ilgili basın mensuplarına açıklamalarda bulunan Ankara Vakıflar Bölge Müdürü Gökhan Bahçecik, Ankara'da oluşturdukları "Vakıf Rotası" ile vakıf anlayışı ve eserleri hakkında öğrencileri bilgilendirip, bilinçlendirmeyi amaçladıklarını söyledi. Gökhan Bahçecik, "Pilot olarak Ankara'dan başladık. Programımız belli aralıklarla devam edecek." dedi. Vakıf Rotası'na katılan öğrenciler de tarihi yerleri gezmekten duydukları mutluluğu dile getirdiler.

VAKIF: ALLAH RIZASI İÇİN ALLAH ADINA BAĞIŞ

Vakıflarla Allah adına, umuma faydası olan şeyler yapılır.

Vakıf, köprü yapar, hastane yapar, cami yapar; bunlar hep hayırlı işlerdir. Şu kesindir ki, geçen asırlarda vakıflar, Türk şehir hayatının, iktisadi hayatının, hatta çevre düzeninin başlıca kaynağı idiler.

Vakıf, hayırlı bir gayenin tahakkuku için, Allah rızasını kazanmak için, Allah adına yapılan bağıştır. Vakıf çok önemli bir müessesedir. Bu bakımdan vakfın hükümleri, vakfın talepleri hiçbir şekilde değiştirilemez. Allah ile kul arasındadır. Usul bakımından da “beyne’l-fukaha münakaşa” vardır.

Vakıf, içtimai hayatın müesseselerini düzenlemektir. Yani mesela, bir büyük caminin masraflarını karşılamaktır. Vakıfların fonksiyonu geniştir. Mesela, yol ve su hizmetleri ki bunlar askerî amaca da hizmet eder. Bir köprünün tamiri, bir yolun tamiri, bir suyunun tamiri veya şehirlerdeki içtimai dengeyi korumak gibi karşılıkları vardır. Ayrıca fakir fukarayı, dulları, yetimleri beslemek de bunlardandır. Hatta rivayet ederler ki kuşları yemlemek bile bunlara dahildir. Bütün bu güzel çalışmalar vakfın misyonu içindedir.

Elbette, zaman içerisinde vakıfların birçok sorunu ortaya çıkmış. Zaman içinde çevre değişiyor, vakfedenlerin şartları ortadan kalkıyor, vakfın tayin ettiği mütevellî değişiyor, tevellüt meseleleri ortaya çıkıyor.

YURT DIŞINDAKİ VAKIFLARA BÜYÜK ÖNEM VERMELİYİZ

Tarihte, zaman zaman Osmanlı vakıf gelirlerine savaşlar dolayısıyla el konulduğu görülmüş. Bu tabii dine aykırıdır, fıkha aykırıdır. Münakaşalar çıkmıştır.

En son biliyorsunuz, Birinci Dünya Savaşı'na girerken, hükûmetin vakıfların mallarına el koyması nedeniyle Şeyhülislam Efendi gürültüyle istifa etmek zorunda kalmıştı. Böyle sorunlar vardı.

Vakıfların tek elde birleştirilmesi meselesi var bir de. Bu, içtimai hayatımızda, devlet hayatımızda çok büyük bir atılımdır. Bir Mısır'da yapıldı, bir de bizde yapıldı. Evkaf Nezareti ortaya çıktı. Bunun faydası da oldu ama....

Osmanlıdaki vakıf uygulamalarının günümüze nasıl örnek olabileceği tartışılırken, her şeyden önce önümüzdeki kanunun maddelerinin ruhuna ve ahkâmına sadık kalmak şarttır. Kanun-u Medeni ve diğer ilgili kanunlardaki konuya ilişkin maddeler elden geçirilebilir.

Yurt dışında çok sayıda vakıflarımız var. Bunların hepsinin kontrol edilip düzenlenmesi, aynı şekilde mümkün olmayabilir. Ama Kudüs vakıfları gibi, Balkanlardaki kimi vakıflar gibi hem tarihî önemi olan hem de bizi temsil edenlere çok daha özel yaklaşmamız gerekir. İcabında maddi sarfiyat yaparak oradaki millî varlığımızı, tarihî kimliğimiz korumalıyız.

VAKFIN GAYESİ, FAZLAYI “ASIL SAHİBİ”NE VERMEKTİR

Bir de “vakıf insan” kavramı var. Şüphesiz imanı olan adam demektir; öbür dünyasını, ahiretini düşünen adam demektir. Dünyadaki mal varlığından çoluk çocuğunun rızkını ayırdıktan sonra, dünyaya gelmesine vesile olduğu insanların namus, şeref haysiyetini bilhassa

kız çocuğunun teminatını sağladıktan sonra, bundan sonrasını ise geldiği yere, “asıl sahibi”ne vermektir. Bu çok önemlidir.

Şimdi düşünün; deli dolu akan bir nehrin üstüne köprü yapılıyor, yanına da bir cami. Orada yaşayan insanlar için bu hayırlı oluyor. Kimse de ona, “Niye mirî malından beş-altı köyün aşar gelirini tutup da buna yatırıyor?” diye sormuyor. Allah adına umuma faydası olan bir şey. Veya hastane kuruyor ihtiyaç olan bir yere. Bunlar hep hayırlı işlerdir. Şu kesindir ki, geçen asırlarda vakıflar, Türk şehir hayatının, iktisadi hayatının, hatta çevre düzeninin başlıca kaynağı idiler.

GEÇMİŞTEN BUGÜNE İŞLEYİŞLERİ

Vakıfların tek kontrol edeni kimdir? Kadı. Kadı çok enteresan biri. Bir bürokrat olduğu kadar, yaptığı işleri şeriat adına da yapan biri. Dolayısıyla faal vakıfların gelirlerini, işleyip işlemediğini, mütevellilerin görevlerini yerine getirip getirmediğini kontrol eder. Ve ondan sonra “Ulûlemlr”in, otorite sahibinin, yöneticinin müdahalesini, tedbirini ister ki kolluk kuvvetlerine de kendisi hükmediyor. Böylece, İslam cemaati adına yaptığı işi, adeta öbür eline emir vererek bir devlet görevi olarak yerine getiriyor. Vakfın kontrolü devlet adına yapılmıyor, hukuk adına yapılıyor. Beylerbeyi yapmıyor, Sancakbeyi yapmıyor, kontrolü, Kadı yapılıyor. Bu çok önemlidir. Kadı orada fakihtir, şeriat adamı olarak bu denetimi yapıyor.

Restorasyon Belgeleme ve Kültürel Mirasın Aktarımı Programı

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü katkılarıyla Restorasyon Belgeleme ve Kültürel Mirasın Aktarımı Programı, İstanbul Beyoğlu'nun tarihî mekânı Atlas 1948 Sineması'nda gerçekleştirildi.

Restorasyon Belgeleme ve Kültürel Mirasın Aktarımı Programı kapsamında Türkiye'nin kültür ve sanat kanalı TRT 2 ekranlarında yayınlanan "Restorasyon 101" belgeselinin tanıtımı ve ön gösterimi yapıldı. Belgeselde kültür varlıklarının restorasyon ve koruma hikâyeleri ele alınıyor.

Programın açılışında konuşan Kültür ve Turizm Bakanı Yardımcısı Gökhan Yazgı, kültür varlıklarının korunmasında yapılan işin bir nevi doktorluk olduğunu belirterek, "Kültür varlıklarını gelecek nesillere doğru bir şekilde koruyarak, onararak, yaşatarak ve gerektiğinde de fonksiyon yükleterek miras bırakmak, Bakanlık olarak bizim ana görevimiz," dedi.

TEŞHİS VE DOĞRU TEKNİKLER ÖNEMLİ

Restorasyonda koruma ilkelerini doğru şekilde tanımlamanın önemine değinen Gökhan Yazgı, "Bu süreç; uzman hocalarımızın rehberliğinde doğru teknikleri kullanıp, bazen yıkılmış bir yapıyı ayağa kaldırmak, bazen yıkılmak üzere olan bir yapıyı kucaklamak, bazen de var olan yapıyı gelecek nesillere daha sağlıklı bir şekilde götürme çabasıdır. Tabii teşhis, doğru teknikler çok önemli ve bu konuda ülkemizin son

Kız Kulesi.

yıllarda gerçekleştirdiği bu çalışmalar, dünyada da yer tutuyor.” diye konuştu.

İhya ve restorasyon çalışmalarından örnekler veren Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Gökhan Yazgı, “Kız Kulesi’nde raspalara başladığımızda o çatlakları gördüğümüzde, hocalarımın acıyan gözlerle baktığını dün gibi hatırlıyorum. Galata Kulesi’nde ilk müdahalelere başladığımızda yüzlerce kamyon moloz atmıştık. Rami Kışlası mesela... Böylesi harabe bir yapıyı, yeniden ayağa kaldırmak, gençlerle buluşturmak hiç de kolay değildi. Oradan çıkan atıkların çeşitliliği bizi ürkütmüştü. Zaman zaman ümitsizliğe de kapılmıştık, ‘Burası yapılabılır mı?’ diye ve şimdi dünyanın sayılı kütüphanelerinden biri haline geldi.” diye konuştu.

Restorasyon sürecinde en önemli aşamanın kültür varlıklarına doğru fonksiyon yükleyebilmek olduğunun altını çizen Gökhan Yazgı, şu değerlendirmelerde bulundu: “Restorasyon çalışmasını bitirdiğimiz bir yapı içerisinde bir nefes olmazsa, ne kadar iyi malzeme kullanırsak kullanalım, ne kadar özenli bir çalışma yürütürsek yürütelim, maalesef o yapının yaşama şansı yok. İçerisinde bir nefes, bir duygu, bir koruma hissi olmalı. Gerek Vakıflar Genel Müdürlüğümüz, gerek Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğümüz, gerekse Millî Saraylar bu konuda çok ciddi kararlarla, çok doğru hamleler yaparak, aslında bu yapıları ayağı kaldırıp, yaşamasına olanak sağladı, sağlıyor.”

Bodrum Kalesi.

ATA YADİĞÂRI VAKIF ESERLERİNİN İHYASI

Vakıflar Genel Müdürü Sinan Aksu ise geçen mayıs ayında Vakıf Haftası münasebetiyle restorasyonu tamamlanan 201 eserin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından yeniden ibadete ve ziyarete açıldığını belirterek, “6 Şubat depremlerinde bölgedeki eserlerimiz ciddi hasar almıştı. Depremin yaşandığı ilk gün itibarıyla tüm eserlerimiz korumaya alındı. En ufak kültür molozu dahi ayrıştırıldı ve eserlerin ihyasında kullanılmak üzere muhafaza edildi. Âdeta bir seferberlik ile şehirlerimizin abidesi eserlerimizi ayağa kaldırmada çalışmalarımız hız kesmeden devam etmektedir.” dedi. Kilis Tekke Camii, Merkez Mevlevihane, Osmaniye Ağca Bey Camii, Antakya Hünkar Mescidi, Diyarbakır Dört Ayaklı Minare ve Gaziantep Aleüddeve Camii’nin restorasyonlarının tamamlandığını söyleyen Sinan Aksu, Hatay Habibi Neccar Camii, İskenderun Rum Katolik ve Süryani Kilisesi, Kurtuluş Hamamı, Kurşunlu Han, Zincirli Bedesten, Adıyaman Mor Petrus Kilisesi, Malatya Yeni Camii ve Kahramanmaraş Ulu Camii’nin ise restorasyon süreçlerinin devam ettiğini sözlerine ekledi.

RESTORASYON 101 HAKKINDA

Programın açılışında ayrıca programın yapımcısı Furkan Filiz konuşma yaptı. Açılış konuşmalarının ardından yüksek mimar Furkan Filiz ve Kübranur Uslu’nun yönettiği hafıza, güçlendirme ve işlevlendirme başlıkları altında düzenlenen panellerde, Zeynep Ahunbay, Gülsün Tanyeli, Han Tümertekin, Deniz Aslan, Alper İlki, Feridun Çılı, Mehmet Selin Ökten, Pınar Kesim Aktaş ve İlknur Ulu konuşmacı olarak yer aldı.

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü katkılarıyla, FF Creative Space yapımcılığında hazırlanan “Restorasyon 101” belgesel programı, TRT 2’de izleyiciyle buluşuyor.

Kız Kulesi, Zeyrek Çinili Hamam, Rami Kütüphanesi, Yedikule Hisarı, Çanakkale Seddülbahir Kalesi, İstanbul Arkeoloji Müzeleri, Kariye Camii, Sultanahmet Camii, Vaniköy Camii, Bodrum Kalesi, Sivas Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası ve Atlas 1948 Sineması’nın restorasyon hikâyelerinin yer aldığı 13 bölümlük restorasyon serisinin ilk bölümünde Kız Kulesi konu ediliyor.

Şile'ye 100 Bin Fidan

Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün, Orman Genel Müdürlüğü ve Çevre Kuruluşları Dayanışma Derneği (ÇEKUD) iş birliğiyle yürüttüğü "1 Milyon Fidan Kampanyası" kapsamında, 100 bin fidan İstanbul'un sahil ilçesi Şile'de toprakla buluştu.

Şile Karaburun'da düzenlenen fidan dikme etkinliğine, İstanbul il protokolü, Vakıflar İstanbul Bölge Müdürlükleri personeli, vakıf gönüllüsü üniversite öğrencileri ve projeye bağışta bulunan vakıfların mütevellileri katıldı. İstanbul Vakıflar 1. Bölge Müdürü Yavuz Güner ve 2. Bölge Müdürü Arif Özsoy da törende, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ve Vakıflar Genel Müdürü Sinan Aksu adına zeytin fidanı dikti.

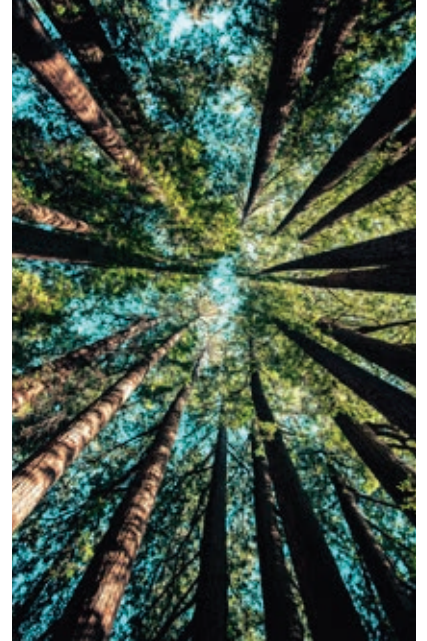
Fidan dikme töreninde bir konuşma yapan İstanbul Vakıflar 1. Bölge Müdürü Yavuz Güner, 2019 yılında Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla 11 Kasım'ın "Millî Ağaçlandırma Günü" ilan edildiğini hatırlatarak şunları söyledi:

"Biliyorsunuz, ecdadımız gittiği her yeri imar ederek medeniyet tohumları ekmıştır. Onlar, ulaştıkları yerleri bir yandan maddi inşalarla, -ki neredeyse tamamı vakıf eseridir- mamur ederken bir yandan da yine vakıflar aracılığıyla tabiatı korumaya, yeşili çoğaltmaya büyük önem vermişlerdir. Ağaçlandırmanın hayır şartı olarak yer aldığı çok sayıda vakfiye bulunmakta. Biz de onların izinden giderek bulunduğumuz coğrafyayı

yeşertmeye devam ediyoruz. Vakıflar Genel Müdürlüğümüz bu düsturla ecdadımızın hassasiyetlerini dikkate alıyor. Yaptığımız törenle, 1 Milyon Fidan Kampanyası'nın ilk adımını atarak tabiata sahip çıkma sorumluluğumuzu vurguluyor ve vakıf medeniyetimizin çevreye duyarlılığını gelecek nesillere aktarıyoruz."

İstanbul Vakıflar 2. Bölge Müdürü Arif Özsoy da, artan kent nüfusunun yeşil alanları gitgide daha da daralttığını dile getirerek, "Bu nedenle daha yeşil bir dünya için gayret göstermeliyiz. Bu amaçla burada buluştuk. Sahaya dikilen fidanlar, ekosisteme katkı sağlarken diğer canlıların da hayatını idame ettireceği meyveleri verecek evsafta seçildi. Bu sayede zeytin, kestane, ıhlamur ve bal ormanı oluşturarak çevreyi yeşerttiğimiz gibi ülke ekonomisine de katkı sağlamak istiyoruz," dedi.

Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Orman Genel Müdürlüğü ve Çevre Kuruluşları Dayanışma Derneği'nin ortaklaşa düzenlendiği etkinlikte dikilen fidanların takibi ÇEKUD yönetiminin kontrolünde olacak. Şile Karaburun'da düzenlenen etkinlik, katılımcılara yemek ikramıyla sona erdi.

Zeytinlikler Teknolojik Sistemlerle Korunuyor

Vakıflar Genel Müdürlüğü, gelişmiş teknolojilere sahip dronlar aracılığıyla havadan ve çeşitli ölçüm teknikleri ile yerden kontrollerle ecdat emaneti zeytin ağaçlarının sayımını gerçekleştirip koruma sağlıyor.

Vakıf emaneti zeytinlikler, son teknoloji sistemlerle korunuyor. Balıkesir Vakıflar Bölge Müdürlüğü uhdesinde 1750 ayrı parselde bulunan yaklaşık 180 bin zeytin ağacının sayısı ve parsel sınırları içerisindeki coğrafi konumlarının belirlenmesi için son teknoloji fotogrametrik görüntüleme ve LİDAR (Light Detection and Ranging) lazer tarama sistemlerine sahip dronlar kullanılıyor. Zeytinliklerin sayımı için GNSS ve GPS teknolojisi ile yersel ölçüm tekniklerinden yararlanılırken, yersel ölçümün zor ve ağaç yoğunluğunun fazla olduğu bölgelerde ise LİDAR teknolojisiyle üç boyutlu nokta bulutu verisi üretilerek, daha hızlı ve doğru şekilde zeytin ağaçlarının tespiti sağlanıyor.

Sayımlar veri tabanında saklanıyor

Vakıflar Genel Müdürlüğü, ecdat emaneti zeytinliklerin bulunduğu sahaların korunması için kapsamlı çalışmalar yürütüyor. Bu çerçevede, zeytin ağacı sayıları güncellenirken, her zeytin ağacının

coğrafi koordinatları belirlenip, veri tabanında saklanıyor. Eldeki veriler ışığında da periyodik saha kontrolleri sürdürülüyor.

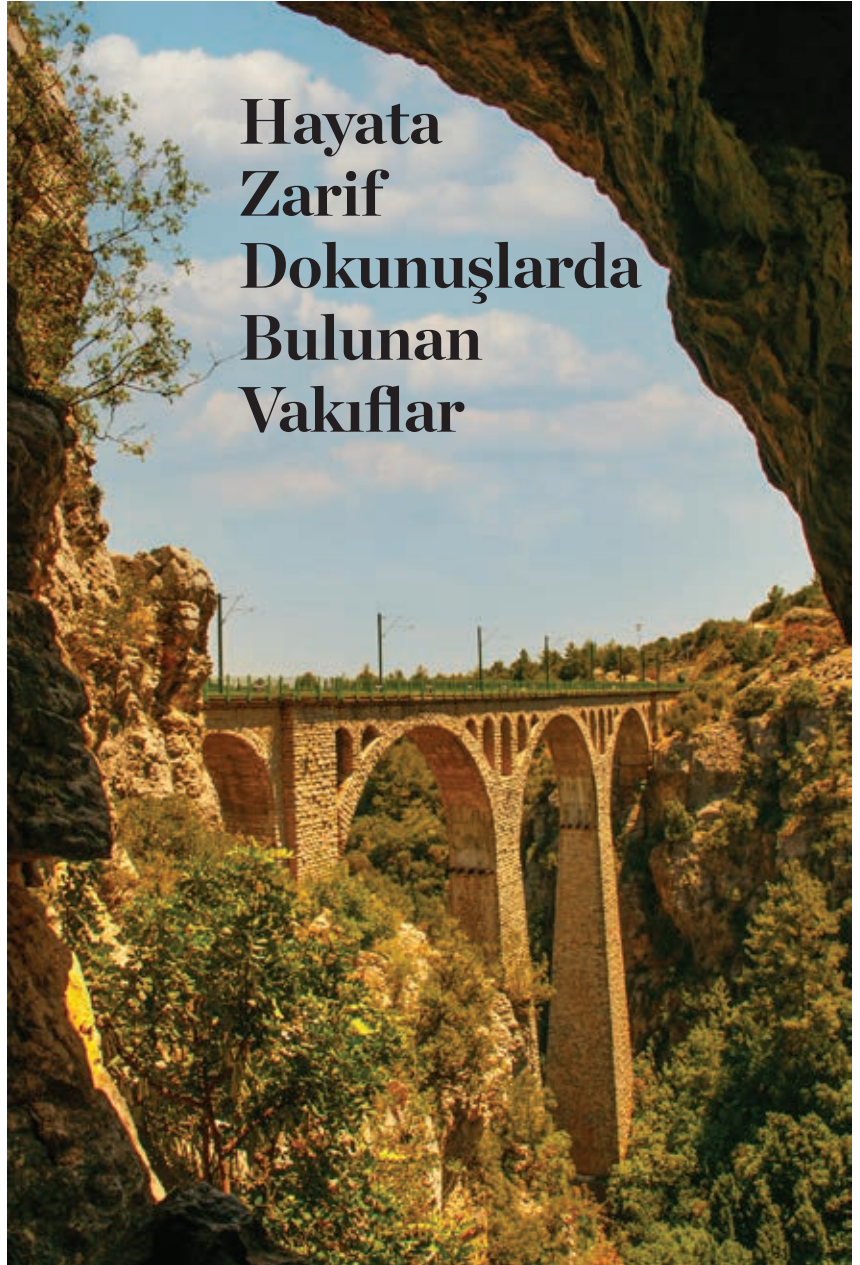
Vakıflar Genel Müdürü Sinan Aksu, mevcut zeytinlik alanlarının sayımı ve zeytin ağaçlarının durum tespitlerinin tamamlandığını bildirdi. Zeytin ağaçlarının yaşatılması ve ürün alınmasına ilişkin çalışmaların kesintisiz sürdüğünü belirten Sinan Aksu, şunları söyledi:

“Son olarak, alımını tamamladığımız Balıkesir Havran ilçesinde 55 bin dönümlük arazi üzerinde bulunan 434 zeytin, 137 incir ağacı ile zeytinliklerimizin sayısını artırdık. Her dinin kutsal meyvesi sayılan zeytin, kutsal kitabımız Kur’an-ı Kerim’de altı ayette ve çok sayıda hadiste de geçiyor. İnsanlık için şifa deposu olan zeytin mahsülünü yaşatmak çok önemli. Kültür ve Turizm Bakanlığı Vakıflar Genel Müdürlüğü’müzce zeytinlikler ile incir ağaçlarını koruma ve üzerine düşen sorumlulukları özenle yerine getirmenin yanı sıra buraları genişletmeye de devam edeceğiz.”

Vakıflar, tarih boyunca toplumsal dayanışmanın en güzel örneklerini sunmuş, insanlığa hizmet eden kalıcı eserler bırakmıştır. Osmanlı medeniyetinde bu anlayış, “İnsanların hayırlısı, insanlara faydalı olandır,” hadisiyle özdeşleşmiş ve pek çok alanda faaliyet gösteren vakıflar kurulmuştur.

Bir insanın sahip olduklarını, biriktirdiklerini, edindiği mal ve mülkleri, milletin menfaati için, muhtaçların ihtiyaçlarını karşılamak için sunması çok yüce bir duygudur. Böyle bir idrak hangi zeminden beslenir, nasıl bir inançla şekillenir? Peki, bu durum, modern ve çağdaş insanın hangi yönünü yansıtır? Bencilliğin zirveye ulaştığı bu çağda, vakıf anlayışının egemen olduğu bir toplumun var olabileceğini düşünmek, insanı derinden heyecanlandıran bir ihtimaldir.

Vakıflar ve vakıf anlayışı, dinimizce övülerek insanlar yardım faaliyetlerine teşvik edilmiştir. Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.), “Yeryüzündekilere merhamet edin ki gökyüzündekiler de size merhamet etsin,” sözü, insanlara karşı şefkatli ve merhametli olmanın sadece sosyal sorumluluk değil, aynı zamanda manevi bir mükâfat olduğunu vurgular. Yardımseverlik ve toplumsal sorumluluk duygusuyla kurulan vakıflar, ihtiyaç sahiplerine yardım eli uzatır. Bu anlayış, insanlara sadece maddi yardımda bulunmakla kalmaz, aynı zamanda kalplerinde de sevgi ve merhamet duygularını güçlendirir. Vakıflar bu şekilde hem toplumsal dayanışmayı pekiştirir hem de Allah'ın rahmetine mazhar olmayı hedefler. Böyle bir anlayış, modern dünyadaki vahşi çarkın işleyişini bozacak ve değiştirecek; dünyanın yeniden inşası için yürüdüğümüz yolda bize en uygun zemini oluşturacaktır.

Adana Varda Köprüsü.

İkram eden vakıflar

Geçmişten günümüze kadar kurulmuş onca vakıf içinde bazıları, günümüz insanı için çok tuhaftır. Bu vakıfların bir kısmı, insanlara ikram maksadıyla kurulmuştur. Örneğin 1594 yılında kurulan, İznik'teki Meyve Yediren Vakıf, bahçelerindeki meyveleri başkalarına, özellikle de çocuklara ikram etmenin ve paylaşmanın güzel bir örneğini sergilemiştir. Bir başka ikram eden vakıf örneği ise 1280'de

Sivas'ta çalışmaya başlayan Sıcak Pide Dağıtan Vakıf'tır.

Hayvansever vakıflar

Bazı vakıflar ise hayvanları korumak amacıyla kurulmuştur. Örneğin 1889 yılında İzmir'in Ödemiş ilçesinde kurulan Leylekleri Koruyan Vakıf, bunlardan biridir. Bu vakıf, hayvanlara sahip çıkan bir yaklaşımla leyleklerin beslenmesini sağlamıştır. 1889 yılı yakın bir tarih olarak geldiye 1544

yılında Aydın'da kurulan hayvanlar için yalak yaptıran Halkın ve Yolcuların Hayvanlarını Sulayan Vakıf'tan da bahsetmek gerekir. Bu vakıflar, hayvan hakları bilincinin geçmişte, belki de beklediğimizden çok daha önce toplumun gündeminde yer aldığını göstermektedir. Hayvanları koruma amacıyla kurulan bir başka vakıf da güvercinhanelerin bakımının yapılması için 1707 yılında Bursa'da faaliyete geçmiştir. Hayvanların beslenme ve barınma ihtiyaçlarını sağlamak ve güvence altına almak üzere kurulmuş daha pek çok vakıf vardır.

Toprak muhafızı vakıflar

Bazı vakıflar ise toplumun iyiliği için tarımı ve tarım çalışmalarını desteklemek amacıyla kurulmuştur. Örneğin Tohum Saklayan Vakıf, sürdürülebilirliğin erken dönem bir örneği olarak öne çıkar. 1565 yılında Çatalca'da cins tohum saklayıp koruyarak çiftçiliğin geliştirilmesi için kurulmuştur. Üretime verilen önemi gösteren güzel bir vakıf örneğidir. Benzer bir amaçla kurulan bir başka vakıf ise vakfedilen bir bahçe veya mezraya senede yüz tane çeşitli meyve ağaçlarının dikilmesi ve daha sonra yetişen meyvelerin vatandaşlara ikram edilmesi amacıyla 1483 yılında kurulan Meyve Ağaçları Diken Vakıf'tır. Bu vakıf vesilesiyle hem boş olan bir arazi faydalı bir şekilde değerlendirilmiş hem de millete ikram imkânı sağlanmıştır.

İlme değer veren vakıflar

Halka kültür sahasında destek vermek amacıyla kurulan vakıflar da olmuştur. 1860 yılında Kastamonu'da kurulan Kitapları Tamir Eden Vakıf, bunun örneklerden biridir. Bu vakıf, diğerlerinden farklı olarak bilginin korunmasına odaklanmış, binlerce kitabın geleceğe taşınmasına vesile olmuştur. Kitaplar, o dönemde sadece bilgi aktarmakla kalmayıp, kültürel mirası gelecek nesillere taşıyan önemli hazinelerdi; aslında her zaman öyleler. İlme kıymet veren vakıflara örnek olarak gösterilebilecek bir başka vakıf ise her perşembe Beyazıt Meydanı'nda ilimle meşgul olanlara bedava kalem, kağıt ve mürekkep dağıtmak için İstanbul'da 1778 yılında kurulmuştur.

Şehir dostu vakıflar

Bir de şehirleri korumak ve güzelleştirmek amacıyla kurulan vakıflar vardır. Köprüleri Sellenin Zararından Koruyan Vakıf, bunlardan yalnızca biridir. Amasya'da 1496 yılında kurulan vakıf, köprüye sürüklenen ağaç parçalarını ve taşları temizlemek amacıyla kurulmuştur. Ayrıca bu vakıf gibi köprü çevresinin ıslah edilmesi ve su taşkınlarının şehre zarar vermemesi için birçok vakıf çalışmaları yürütmüştür. Şehir Estetiğini Koruyan Vakıf, vakıf arazileri üzerine bina yapılmamasını şart koşarak tarihi camilerin manzarasının kesilmemesi, şehre güzellik katılması ve ahalie gezinti imkânı sunulması için İstanbul'da 1903 yılında kurulmuştur. Benzer amaçlar güdülerek kurulan bir başka vakıf ise Duvar ve Sokak Temizliği Vakfı'dır. İstanbul'da 1470 yılında kurulan vakıf; cami, medrese, kışla, çeşme gibi yerlerin duvarlarının ve çevrelerinin temizlenmesini amaçlamıştır. Duvarlara yazılan yazılar düzenli olarak silinmiş, duvarların mütemadiyen temiz kalması için çaba harcanmıştır.

Zarif vakıflar

Bir de insanların ilk anda akla gelmeyen bazı ihtiyaçları karşılamak için kurulmuş, kulağa ilginç gelen

vakıflar vardır. Kızlara Çeyiz Hazırlayan Vakıf, bunlardan biridir. Evlenme çağına gelmiş, çeyize ihtiyacı olan genç kızlar için 1845 yılında İstanbul'da kurulan vakıf, pek çok genç kızın gönlünü fethetmiştir. 1730 yılında İstanbul'da kurulan Boğaz'da Temiz Hava Aldıran Vakıf, Hacı Nurettin Ağa'nın Bebek civarında yaptırdığı bir köşk, bir liman ve bir çeşme ile birlikte halkın hizmetine sunulmuştur. Vakfın sahibi, halkın bu vakıf vesilesiyle Boğaz'da konaklayıp Boğaz havası almalarını amaçlamıştır. Bu, zarif insanların olduğu güzel günlere dair oldukça dikkat çekici bir vakıf örneğidir.

Son olarak örneklerdeki gibi nice küçük ama zarif dokunuşlarda bulunan vakıflar kurulmuştur. Osmanlı vakıf anlayışını tarif etmek gerekirse yardımlaşmanın nazik bir simgesi olan sadaka taşları ya da merhametin incelikli göstergeleri olan kuş evleri iyi birer örnek olabilir. Bunlara ek olarak büyük hizmetleri olan sayısız vakıftan da bahsedilebilir. Diğerkâmlık ve fedakârlık duygularına sahip vakıf insanlarını da unutmamak gerekir. Vakıflar, iyiliğin sembolleri ve iyiliğin devamlılığını sağlayan müesseselerdir. Meyveleri ise bitmeyen iyiliklerdir. Daha nice faydalı ve hayırlı vakfın kurulması ve kalıcı olması dileği ile...

Amasya Bayezid
Yazma Eser
Kütüphanesi.

Fotoğraf:
MELİH USLU

Vakıf eserlerinde saf dekorasyon ya da abstre resim mahiyetinde karşımıza çıkan hat, İslam âleminde başlı başına bir sanat dalı haline gelmiştir. Kur'an-ı Kerim'deki sembolik anlatım biçimden bolca etkilenen bu estetik tarz, cismani aletlerle meydana getirilen ruhani bir hendesedir.

Yazı sanatı, Batı dillerindeki adıyla "kaligrafi", dünyanın çeşitli çevrelerinde görülür. İslam medeniyetinde "hat sanatı" şemsiyesi altında, müstakil ve olağan üstü bir mevki kazanmıştır. İcra edildiği yerin kültürüne göre farklı karakterler sergileyen hat sanatı, belli teknikler çerçevesinde yüzyıllar boyunca gelişerek süregelmiştir.

Yazı üslupları ve tipleri zamanla değişir, hâttâ kitabe ve benzerlerini tarihlendirmede başlıca ipucu olarak kullanılır. Ancak bir sanat olarak en zengin gelişimini İslam dünyasında, bilhassa da Türk kültüründe göstermiştir. Batı'da küçük sanat, el sanatı sınıfına giren yazı, İslam medeniyetinde zaman zaman abidevi sanat olarak karşımıza çıkar. Bunda sanatçının kendisini figürsüz sanatla ifadede gösterdiği başarı ilk planda gelmekle birlikte, yazının bu imkânları sağlayacak nitelikte olmasının payı da yadsınmaz.

Harflerin istifi

Osmanlı mimarisinde yazı, başlıca iki şekilde karşımıza çıkar. Birincisi, yapıların kitabeleridir. Bunlar daha çok vesika değeri taşımakla birlikte, devirlerinin yazı sanatının tarihli birer örneği olarak da ayrıca dikkate değerdir. Diğer bir grup ise daha çok dinî konulu olup, bunlarda belge değerinden çok, süsleyici vasıflar ön plana çıkar. Dinî konulu yazılar, hattatın sık sık tekrarladığı ibare veya kelimeleri kapsadığından, istif veya harflerin türleri bakımından denenmiş ve yerleşmiş şekillerle karşımıza çıkmakta ve böylece süsleyici olabilme imkânları da artmaktadır.

Hat sanatı "sonsuzluğa" uzanır

Hat sanatını iki ana gruba ayırabiliriz. Birincisi, daha çok köşeli ve geometrik hatlarla yazılan küfi, diğeri başta nesih ve sülüs olmak üzere yuvarlak hatların hâkim olduğu yazı tipleridir. Küfi yazı, Hat, Osmanlı devrinde günlük hayatta kullanılan yazı olmaktan çıkmış ise de dekoratif görünüşler elde etmeye müsait oluşu nedeniyle bir süsleme sanatı olarak terk edilmemiştir. Her iki yazı grubu da süsleyici karakter taşıdığı hallerde, tercihan spiral kıvrık dallarla bezenmiştir. Harflerin birbiriyle örülmesi veya uçlarının yaprak, rumi ve benzeri şekillerde sonuçlandığı yazılar, Osmanlı sanatında daha az görülür. Küfi yazının geometrik şekli olan makili hattı, yaygın olmamakla beraber karşımıza çıkmaktadır. Bazen örgülü veya çiçekli küfiye benzer şekiller, yazı mahiyetini kaybetmiş halde de karşımıza çıkarlar.

Bilhassa Sultan İkinci Murad Devri yapılarında karşılaştığımız bir üslup

ise bir satır küfi ve bir satır nesih (veya sülüs) yazının, birbirini keser şekilde yazılması ve spiral kıvrık dallarla bezenmesidir. İstiflerde yenilik arayan hattatın buluşları arasında aynalı veya çok girift örgüler halindeki yazılara az da olsa rastlayabiliyoruz.

Karakteristik kompozisyon şemaları

Bordürlerden, iki yanından sınırlı, iki yanından ise sonsuz devam edebilecek tipte, eni boyundan genellikle az olan kompozisyon çeşitlerini anlıyoruz. Bu grubu, hakiki bordürler ve sonsuz kompozisyonlardan kesilerek meydana getirilen bordürler olarak iki ana bölüme ayırabiliriz. Bordürler, esas itibarıyla enine ve uzunlamasına gelişen ana gruplara ayrılabilir. Enine gelişen bordürlerde en sık karşılaştıklarımız başlı ayaklı dizilmiş lotus, palmet, lale veya mızrak ucu gibi şekilleridir. Bir desenin ana eksenini boyunca simetrik

olarak tekrarlanmasıyla ise daha zengin bir şekil elde edilmiş olur. Enine dizilmiş palmetlerin iki uçtan sınırlandırılmış şekli ise akroter formları meydana getirmektedir. Aynı motifler, uzunlamasına gelişen bordürlerde de görülür.

Enine gelişen bordürlerden en karakteristiği, lotus-palmet frizidir. Bu bordürün Osmanlı sanatında en zengin varyantlarını İznik Yeşil Camii'nde görebiliriz. Lotus ve palmet frizinin Türk sanatındaki en zengin şeklini ise enine gelişen rumi bordürlerinde buluyoruz. Erken Osmanlı Devri sonlarında klasik şeklini alan bu bordürün sayısız denebilecek çeşitlilikte varyantları vardır. Bordür yüzeyinin kalın bir çizgiyle lotus ve palmet şekillerine bölünmesi ve yüzeyin rumi ve benzeri motiflerle doldurulması da bu varyantlar arasında kabul edilebilir.

Uzunlamasına gelişen bordürlerden rumili veya çiçekli olanlarda en çok görülen prensip, kıvrık dallardır. En basit şekilde bordür boyunca uzanan dalgalı bir eğrinin teşkil ettiği ana hattan ayrılan kıvrımlar, rumi, yarım palmet, çiçek

ve yaprak motifleri taşır. Ana eğriden ayrılan dalların az veya çok zengin motiflerle bezenmesi, dalların az veya çok zengin spiraller şeklinde olması ile sonsuz denilecek kadar çok sayı da çeşitli bordür elde edilmiştir.

Geometrik bordürler, Türk mimari süslemesinde önemli yer tutar. Başlıca hakiki bordürler olarak zencirek veya meander gruplarını görüyoruz. Daha zengin geometrik süsleme ise genellikle sonsuz geometrik desenlerin bir bölümünün kesilmesiyle elde edilmiştir. Bunlarda sonsuz desen, bordürün kenar çizgisine kadar devam eder ve bir sınıra bağlanmaz. Bordür haline getirilmiş sonsuz desenler, Selçuklu sanatında olduğu gibi Osmanlı mimari süslemesinde de geometrik süslemenin başlıca bölümünü meydana getirir.

Sonsuzluk prensibinin cismanileşmesi

Sonsuzluk prensibi, Türk sanatındaki ana süsleme prensibini teşkil eder. Bu prensibin gözetilmesinde o derece ileri gidilmiştir ki ilk bakışta bordür veya merkezi kompozisyon olarak görünen birçok desen yakından incelendiğinde,

aslında sonsuzluk esasına dayanan bir kompozisyonun parçası olduğu anlaşılır. Geometrik motifler, bazı basit bordürler hariç, tamamen sonsuzluk prensibine dayanır. Buna rağmen geometrik desenlerin birer bölümü çok defa bordürlerin veya merkezi kompozisyonun yerini tutmuştur.

Merkezi kompozisyonlar ise sanatçıya geniş imkânlar verdiklerinden, zengin çeşitler ortaya çıkmıştır. En basit kompozisyon tertibinde, çapraz eksene göre dörtlü simetri, merkezilik prensibini ortaya koymaya yeter. Bu esasa göre çok basitten pek zengin örnekler kadar sanatçı, muhayyilesini çalıştırabilmiştir. Üçgen, yarım daire, çeyrek daire, yarım oval veya çeyrek oval biçimindeki sahalar, çok defa bu farzdaki bir kompozisyonun yarısı veya dörtte biri ile bezenmiştir. Buna en güzel örnekleri, Bursa Yeşil Camii'nin pencere alınlıklarında görebiliriz. İhsanal simetrik tertiplerin en basiti olan bu dörtlü simetrik sistemde, kesişen iki eksenin yerine daha fazla sayıda eksen getirilmesiyle sayısız denebilecek kadar çok merkezi kompozisyon elde edilmiştir. Edirne Üç Şerefeli Camii'nin kalem işlerini hatırlamak, bu üslubun imkânlarını göstermeye yeterlidir.

Merkezi kompozisyonlarda ortada bir göbek ile bunu çevreleyen bir veya daha fazla bordür, özgün bir karakter sunar. Bir merkez etrafında çarkıfelek veya fırıldak şeklinde tek yönde dönen motiflerle ortaya çıkan süsleme sıklıkla rastlanmamakla birlikte dikkate değer bir diğer tarzıdır. Rumî ve benzeri motiflerle meydana getirilebileceği gibi, dekoratif yazılarda da karşımıza çıkar.

Bursa Ulu Camii.

DİLE GELEN KAMIŞ KALEM

Hattın sanat şekline dönüşümünde en önemli görev, hattata ve kameşe düşmektedir. Kalemin tutuluşu, döndürülüşü, buna bağlı olarak hattın tam kalem ağzıyla veya daha ince (dikine) tutulup kâğıda yaslanması, kalem ağzının kâğıda kısmen intibakı, ortaya çıkan harf veya harf gruplarının mükemmeliyetini temin eder. Her yazı nevi için uygun olan ve asırlar önce belirlenmiş bulunan kalem ağzı genişliği küçüldüğünde yazı, "ince, hafif, hurde" gibi vasıflarla tanıtılır, büyüdüğünde ise "celî" olarak anılır.

“Yazının en güzeli”ne adanan bir ömür...

İslam İşbirliği Teşkilatı İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi’nin düzenlediği uluslararası yarışmada dünya birinciliği dahil beş ödüle layık görülen, yurt içinde ve dışında sergiler açan, çeşitli kuruluşlardan beratlar, plaketter alan Hattat Hüseyin Öksüz, “müminlere mesajdır” dediği hat sanatında 70’inci yılına doğru yol alıyor.

Hüseyin Öksüz, ilk ve orta öğrenimini Konya’da tamamladıktan sonra, 1966’da İstanbul’da eczacılık eğitimine başladı. 1968 yılında, eğitimini sürdürürken dünyaca ünlü Hattat Hamid Aytac’tan dersler aldı. Zamanla hattın büyüğü dünyasına tutkuyla bağlanan Öksüz, memleketi Konya’ya döndüğünde bir yandan eczacılık yaparken bir yandan da yazı sanatını sürdürdü. Halen Karatay Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü başkanlığını yürüten Öksüz, el sanatlarına ilgisinin çocukluk yıllarında yaptığı oyuncaklarla başladığını söylüyor.

Üstadı Hamid Aytac’ın vefatından sonra, anısına uluslararası bir yarışma düzenlendiğini anlatan Hüseyin Öksüz, “Bu yarışma, hat sanatına ilgiyi körükledi ve hattatlar çoğaldı. Bugün beş-altı ülkede uluslararası seviyede yarışmalar yapılıyor” diyor.

Esmâül Hüsnâ’yı yazabilmek bir nasip işi

İlk denemelerini, “Bir camide hat levhası görünce hemen kâğıt kalem çıkarır, hoca vaaz verirken ben de oradaki levhaları çizmekle uğraşırdım” sözleriyle anlatan Öksüz, hattat olmanın bir nasip işi olduğunu belirterek şunları söylüyor:

“Bütün hattatlar, bir gün Kur’an-ı Kerim’in bir kopyasını yazmak ister. Hattatın gönlü ayetlerdedir. Tabii o ayetlerde Kur’an-ı Kerim’den cümleler var, Cenabıallah’ın isimleri var. Allah’ın mübarek isimlerini, Esmâül Hüsnâ’yı yazmak herkese nasip olmaz.”

Hat, mümine bir mesajdır

Hat sanatına bir ömür verdim. Yazdıklarımı görenler, takdir edenler oldu. Bu sayede dünyanın birçok yerine gittim. Avustralya’dan Amerika’ya kadar hemen hemen beş kıtada eserlerim var. Camilerde eserler yaptım, sergilere gittim. Yazdığımız yazılar, rastgele birer süsleme unsuru değil. Aynı zamanda insanlara, müminlere mesajları var.”

Hat sanatını öğrenmenin zahmetli bir iş olduğunu belirten Öksüz şöyle konuştu: “Hattat olmak isteyenlerin önce iyi bir ustaya gitmeleri, mesleği erbabından öğrenmeleri lazım. Ayrıca çok çalışmaları gerekir. Usta çırac usulüyle öğrenip, iyi bir usta olmaları ve yaptıkları işi çok sevmeleri şarttır. Yarım asır hat sanatıyla yatıp kalktım diyebilirim. Gece, gündüz aklım hep ondaydı. Herkes uyurken benim uykum kaçır, kalemimi çıkarır yazardım. Hayatım boyunca en büyük aşklarımın biri, hat sanatı oldu. Onu hiç bırakmadım ve her şartta yazdım, yazdım, yazdım. Şimdi yine yazıyorum.”

mevsim
Dönemsel İşletme Finansmanı

size HER MEVSİM BAHAR

İşletmenizin ihtiyaçlarını Mevsim ile karşılayın;
çeyrek dönemlerde kâr, vade sonunda anapara ödemesini yapın.

Erken Kapama
Ücreti Yok

VAKIF KATILIM

Osmanlı zamanında okula yeni başlayan çocuklar için yapılan “Âmin Alayı” merasimi, İstanbul’un tarihî ilçesi Üsküdar’da yeniden hayat buldu.

ÜSKÜDAR’DA ÂMİN ALAYI MERASİMİ

Mihrimah Sultan Camii.

İstanbul Vakıflar İkinci Bölge Müdürlüğü, Üsküdar Müftülüğü ve Hacı Ahmet Ünal Vakfı tarafından Üsküdar Valide-i Cedit Camii avlusunda düzenlenen törende, eğitim hayatlarının başındaki minik öğrenciler, sahne gösterileri, mini konserler ve ikramlar eşliğinde eğlenceli bir gün geçirdi. Kortej oluşturan çocuklar, Mihrimah Sultan Camii önünde toplanarak Mehter Takımı eşliğinde yürüyüşle etkinlik alanına geldi. Alanda toplanan çocuklar için sahne gösterileri ve mini konser etkinlikleri düzenlendi. Ayrıca Âmin Alayı’na katılan çocuklara patlamış mısır, pamuk şeker ve Osmanlı macunu ikram edildi.

İstanbul Vakıflar İkinci Bölge Müdürü Arif Özsoy, törende yaptığı

konuşmada, Türk kültür tarihinde birçok göz kamaştırıcı gelenek olduğunu belirterek şöyle konuştu: “Vakıflar Genel Müdürlüğü, şanlı mazimizin emanetlerini titizlikle koruma görevini yerine getiriyor. Bu miras, sadece vakıf eserlerinden, tarihî yapılardan oluşmuyor. Kültürümüz, geleneklerimiz de bizim en önemli miraslarımız arasında yer alıyor. Maddi beklentiler içermeyen bu kültürel varlıklara sahip çıkma kararlılığımız ve vakıfların hayır şartlarını yerine getirme çabalarımız çerçevesinde bu tür etkinlikler gerçekleştiriyoruz.”

İstanbul Vakıflar İkinci Bölge Müdürü Arif Özsoy’un açıklamalarının ardından merasim kapsamında yaklaşık bin kişiye yemek dağıtıldı.

BED’-İ BESMELE CEMİYETİ

Osmanlı döneminde bu törene “Bed’-i Besmele Cemiyeti” de denilmekteydi. Âmin Alayı genellikle kandil, pazartesi veya perşembe günleri düzenlenirdi. Âdete uygun olarak okula başlayacak çocuğun ailesi bir gün önceden mektebin hocasına haber gönderirdi. Hoca da merasim günü çocukları sıraya dizer, öndekiler yüksek sesle ve koro halinde ilahiler okuyarak, arkadakiler de beyit aralarında “âmin!” diye bağırarak neşe içinde çocuğun evine gelirlerdi. Çocuğun ailesi tanınmış ise komşu okulların hocaları ile öğrencileri de törene davet edilirdi. İstanbul’da oturan ailelerin okula başlayacak çocuğu törenden önce Eyüp Sultan’a götürerek birlikte dua etmeleri de âdettendi.

Vakıf K lt r n n Ya atılmasına

KATIL

Siz de Vakıf Katılımlı olun,
ge mi imizin mirası vakıf k lt r n  ya atarak
hep birlikte kazanmaya vesile olanlara katılın.

0850 202 1 202 | 444 44 77 | vakifkatilim.com.tr

VAKIF KATILIM

İŞLETMELERİN FİNANSAL YÖNETİM ÇÖZÜMLERİ TEK UYGULAMADA

Satın almadan stok takibine, sipariştten teslimata,
satıştan ödeme almaya kadar tüm
süreçlerinizde uçtan uca her ihtiyacı
tek uygulama ile paketleyin.

Ücretsiz
Kullanım

1000
Kontör Hediye

VAKIF KATILIM